

Wspaniały prezent dla całej rodziny --
SUPERHETERODYNA z OKTODA

PHILIPS 525 A

Dziś 32 strony

SPECJALNY DODATEK NIEDZIELNY „REWJA”

Nr. 18. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Łódź, Niedziela, 19 stycznia 1936 r.

Rok VIII

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77
188-88. Redaktor przyjmuje od g. 6-ej—7-ej wiecz.

Cena 30 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Tel. 222-22, 266-66
Tel. nocne 144-44, 177-77 Nr. konta P.K.O. 66.155

GROZNY STAN KRÓLA JERZEGO V Osłabienie serca przy silnym bronchicie budzi poważny niepokój

We wszystkich kościołach Anglii odprawiają nabożeństwa za zdrowie monarchy

Wczoraj wieczorem zmuszeni byli zastosować tlen, by ułatwić oddychanie chorego.

Lord Dawson i dr. sir Stanley Hewett spędził noc w pałacu w Sandringham.

Wczoraj wieczorem lekarze, czuwający nad królem, wydali następujący biuletyn:

Bronchit, na który cierpi król nie przedstawia niebezpieczeństwa, ale wystąpiły oznaki osłabienia serca, które wzbudzają pewne zaniepokojenie.

Ponieważ król liczy siedemdziesiąt lat, a ciężka choroba z przed 6 lat pozostawiła ślady, nawet najmniejsza dolegliwość budzi poważne obawy. Obecnie obawy te wydają się specjalnie uzasadnione.

Wskazuje na to zawezwanie wczoraj do łoża chorego następcy tronu, księcia Walji.

Premjer Baldwin wobec stanu zdrowia króla nie wyjedzie do Chequers, gdzie miał spędzić koniec tygodnia i pozostanie w Londynie.

Przed bramami pałacu w Buckingham gromadzą się nieustannie tłumy, odczytując biuletyny o zdrowiu rozplakatowane przy wejściu.

Wieczorem z Sandringham przybyły do Londynu wnuczki króla Elżbieta i Małgorzata, córki księcia Yorku.

Popołudniu wszystkie kościoły katolickie diecezji Southmark otrzymały polecenie odprawienia modłów za zdrowie króla. Za tym przykładem pójdą wszystkie inne kościoły.

Biuletyn lekarski o godz.

15,30 głosi, że król spał dobrze przez kilka godzin.

Osłabienie serca i zły obieg krwi nieco wzrosły, budząc zaniepokojenie. Biuletyn podpisał trzech lekarzy.

Ogłoszono urzędowo o godz. 18-ej, że niema nic nowego do zanotowania o stanie zdrowia króla od czasu ogłoszenia biuletynu o godz. 15 min. 30. Dziś żadnych biuletynów więcej nie będzie. Następnym biuletynem ukaże się jutro zrana. Trzej lekarze bawią w Sandringham do ewentualnej dyspozycji.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Bombę rzucono na sklep przy ulicy Zawiszy 24

Siła wybuchu urwała nogę chłopcu, a odłakami zranione zostały dwie kobiety

Wczoraj w godzinach wieczornych mieszkańcy ulicy Zawiszy zostali zaskoczeni głośnie detonacją.

W tym czasie przed kinem „Kos” przy ul. Zawiszy 22 stało kilkanaście osób, które pospie-

szyły na miejsce wybuchu.

Jak się okazało, wybuch ten nastąpił przy ul. Zawiszy 24, gdzie nieznanymi sprawcami WRZUCILI BOMBĘ O DUŻEJ SILE WYBUCHOWEJ, do sklepu spożywczego Blumy Borowieckiej.

Skutki wybuchu były straszne. Całe wnętrze sklepu zostało zdemolowane, szyby powylały z okien wystawowych.

Dwie znajdujące się w tym czasie w sklepie kobiety zostały poranione odłakami.

W chwili kiedy bomba została rzucona, do sklepu Borowieckiej wchodził 15-letni Karol Sporek, syn szewca, zamieszkały przy ul. Zawiszy Nr. 15. Bomba wybuchła tuż obok niego, URYWAJĄC NIESZCZĘŚLIWEMU CHŁOPCU NOGĘ POWYŻEJ KOLANA.

Natychmiast na miejsce strasznego wypadku zjechały władze śledcze z prokuratorem przy sądzie okręgowym w Łodzi, p. Z. Kalapskim, wicestarostą grodzkim Denyssem, naczelnikiem referatu bezpieczeństwa publicznego, Nowakowskim, komendantem miasta insp. Niedzielskim i kom. Kowalczykiem oraz Andziakiem na czele.

Jednocześnie przybyło pogotowie ratunkowe, które ciężko rannego chłopca przewiozło do szpitala.

Energiczne śledztwo, zmierzające do ujęcia sprawców w toku.

Nie morderstwo a wypadek

Sekcja ustaliła, że 3 chłopcy w Zd. Woli zostali zasypani górą piasku

W związku z wiadomością o odgrzebaniu zwłok trzech nieletnich chłopców w Zdunskiej Woli dowiadujemy się w ostatniej chwili, że na miejscu przeprowadzono dzisiaj wizję lokalną, w obecności licznych przedstawicieli władz państwowych z Warszawy, Łodzi i miejscowych oraz policji i większego tłumu mieszkańców Zdunskiej Woli.

Wizja potwierdziła tezę nieszczęśliwego wypadku; stwierdzono mianowicie, iż chłopcy zostali zasypani przez wał obsuwającej się ziemi.

Sekcję zwłok przeprowadzają dwaj asystenci uniwersytetu warszawskiego. Jak dotąd zbadało jedno zwłoki. W przelyku i oskrzelach znaleziono piasek, co również POTWIERDZA TE-

ŻE UDUSZENIA SIĘ ZASYPA-NYCH NA SKUTEK OBSUNIĘ-CIA SIĘ ZIEMI.

Sekcja pozostałych zwłok zakończona będzie najprawdopodobniej do rana.

Dotychczasowe wyniki sekcji i badań na miejscu przeczą hipotezie, jakoby trzej chłopcy padli ofiarą zbrodni.

LONDYN, 18 1. (PAT). — Wczoraj późnym wieczorem rozlała się w Londynie wiadomość o chorobie króla Jerzego.

Wiadomość ta wywołała wielkie wrażenie.

Król bawi obecnie w pałacu Sandringham w hrabstwie Norfolk.

Doktorzy przyboczni króla: Lord Dawson of Penn i sir John Williams wczoraj późnym wieczorem

Minister Beck

wyjechał do Genewy

Minister spraw zagranicznych J. Beck wyjechał dziś w godzinach rannych do Genewy na sesję Rady Ligi Narodów.

Minister Herriot

nie przyjmie kierownictwa partji

LONDYN, 18 1. (PAT). Pomimo nalegań ze strony deputowanych i senatorów radykalnych minister Herriot nie zgodził się na wysunięcie swej kandydatury na prezesa partji radykalnej, potwierdzając jednocześnie swój zamiar złożenia wniosku ze stanowiska członka Rady. W tych warunkach jedynym kandydatem na prezesa partji jest...

Obrońca włoskiego bestjalstwa

Pisaliśmy już o tem, iż prasa endecka w polityce zagranicznej broni bez żenady systemu nieograniczonego indywidualizmu, prawa pięści, polityki prestiżu ze wszystkimi tragicznymi konsekwencjami tego systemu, uważając traktaty międzynarodowe jak bezwartościowe świstki papieru. Ongiś konsekwencją tego systemu były rozbiory Polski; zdawałoby się, iż polska racja stanu nakazuje obronę systemu kolektywnego zabezpieczenia pokoju, systemu stosunków międzynarodowych, opartych na prawie, zabezpieczającym równość i wolność, a nie na sile fizycznej, nie na przemocy, faworyzującej państwa militarystyczne i imperjalistyczne.

Wskazywaliśmy już również i na to, że endecy teoretycy integralnego nacjonalizmu przez wzgląd na międzynarodową solidarność faszystów bronią wszelkich poczynań włoskich na terenie międzynarodowym.

W tym ferworze profaszystowski pobił zapewne rekord p. St. Kozicki, który próbuje usprawiedliwić nawet haniebne bombardowanie ambulansów Czerwonego Krzyża przez lotników włoskich. Dla endeckiego teoretyka wywołany przez bombardowanie szpitali odruch opinii światowej jest tylko doskonałym przykładem tego „jak różne ukryte potęgi ponadpaństwowe pracują nad urobieniem opinii we wszystkich państwach europejskich w duchu swych dążeń i interesów”.

Aby osłabić niedogodne dla profaszystów wrażenie, jakie wywołało w opinii światowej bombardowanie szpitala w okolicy Dolo, p. Kozicki pisze:

„Wypadki takie zdarzać się muszą w czasie wojny, służba sanitarna jest — niesłusznie — narażona na niebezpieczeństwo. Bardzo słuszne i potrzebne są wysiłki, by ją przed tem uchronić, bardzo potrzebne są przepisy i zakazy międzynarodowe. Lecz od dążeń i działań w tym kierunku różni się wyzyskiwanie podobnych incydentów dla określonych i wyraźnych celów politycznych”.

Przedewszystkiem musimy zażądać, iż przepisy i zakazy międzynarodowe mogłyby mieć

sens jedynie w wypadku, gdyby istniał należycie zorganizowany system prymatu prawa międzynarodowego, supremacji prawa społeczeństwa narodów nad swą wolą jego poszczególnych członków. Dopóki takiego systemu niema, dopóki w sferze stosunków międzypaństwowych decyduje jedynie siła i niczem nieograniczona suwerenność poszczególnych państw, dopóty wszelkie przepisy, dążące do humanizacji wojny są fikcją.

Piewcy polityki prestiżu, obrońcy faustrechtu nie mają prawa powoływać się na przepisy i zakazy międzynarodowe, które są przecież dla nich świstkami papieru, które można zawsze podrzeć, powołując się na „misję dziejową” danego państwa. Powoływanie się p. Kozickiego na humanitarne przepisy świadczy albo o nieszczerości, albo też o braku logiki.

Ale przejdźmy do konkretnego wypadku w Dolo. Czy jest to

istotnie tylko „incydent” i czy fakt ten należy rzeczywiście do wypadków, które w czasie wojny zdarzać się muszą; czy można twierdzić, jak to czyni p. Kozicki, iż „bomby z samolotów włoskich padły na szpital szwedzki w Abisynji”, czyli, że w danym wypadku nie było rozmyślnego zbombardowania szpitala.

Opowiadając o tem zdarzeniu dyrektorom misji Czerwonego Krzyża w Abisynji i p. M. Brownowi, delegatowi Międzynarodo-

wej federacji Czerwonego Krzyża, szwedzki lekarz dr. Hylander oświadczył:

„Szwedzki ambulans przybył do Malka Didaka, w odległości 80 kilometrów od Dolo, na prawym brzegu rzeki Ganale, 21 grudnia. Miejscowość ta znajduje się w odległości 5 kilometrów od najbliższych posterunków wojsk rasa Desty. Emblematy i chorągwie Czerwonego Krzyża, między innymi znak Czerwonego Krzyża wielkości 3 metrów były widoczne. W pobliżu ambu-

lansu nie było ani abisyńczyków, ani europejczyków uzbrojonych. Wojskowa eskorta, która znajdowała się w odległości 1 kilometra, nie uległa bombardowaniu.

„W dniu 22 grudnia, rankiem zjawily się nad ambulansem dwa włoskie samoloty i obrzuciły bombami zajmowaną przez ambulans przestrzeń i ostrzeliwały z karabinów maszynowych przestrzeń pomiędzy autami ciężarowymi a chorągiewami Czerwonego Krzyża. Nikt nie został zraniony.

„Wystosowałem depezę do abisyńskiego Czerwonego Krzyża, lecz telegram ten nie doszedł. W dniach następnych lotnicy włoscy znów się zjawili, latając bardzo nisko, lecz szpitala nie bombardowali. Bombardowanie w dniu 30 grudnia zostało dokonane z wysokości 200 metrów. Włosi rzucili co najmniej 200 bomb podpalających i eksplodujących, a następnie otworzyli ogień z karabinów maszynowych. Bomb z gazami zdaje się nie użyto.

Wszystkie namioty zostały zniszczone. W namiocie chirurgicznym naliczono 450 dziur. 28 chorych postradało życie”.

Przedstawiciel międzynarodowego Czerwonego Krzyża, dr. Junod przybył aeroplanem na miejsce wypadku i po zbadaniu sprawy oświadczył, że namioty ambulansu szwedzkiego były widoczne nawet z dużej wysokości i że zbombardowanie zostało dokonane przez lotników włoskich rozmyślnie i że stanowi ono wyraźne naruszenie przepisów międzynarodowych.

Dla uzupełnienia obrazu, należy przypomnieć, iż włoski zbombardowali również ambulans e-

gipskiej misji oraz ambulans abisyński.

Z powyższego wynika, iż nie można mówić o incydencie, lecz należy widzieć w postępowaniu włoskich lotników pewien system. Ponadto nie można w dobrej wierze pisać, że „bomby padły z samolotów na szpital”, gdyż szpital został — i to dwukrotnie — obrzucony bombami, prócz tego był ostrzeliwany z karabinów maszynowych i to z nie wielkiej wysokości. A może zdaniem p. Kozickiego i karabinów maszynowych „same strzelały”? Włoscy „cywilizatorzy” ostrzeliwali bezbronnych ludzi, dobrze widząc, iż w pobliżu szpitala nie ma ani artylerji przeciwlotniczej ani karabinów maszynowych, ani wojska nieprzyjacielskiego.

Czyż w tych warunkach można twierdzić, jak to czyni p. Kozicki, iż mamy tu do czynienia z „wypadkami, które muszą się zdarzać w czasie wojny”? Na to pytanie może być tylko odpowiedź przecząca.

Czytelnik zada pytanie inne: w jakim celu włoski bombardowali szpitala? Teza włoska o represjach za ścięcie głowy dwum zabitym lotnikom lub twierdzenie, że abisyńczycy nadużywali znaku Czerwonego Krzyża — nie wytrzymuje krytyki, gdyż latając nad szpitalem szwedzkim kilkakrotnie i to na małej wysokości lotnicy włoscy dobrze widzieli, iż mają przed sobą szpital i że w pobliżu niema wojska nieprzyjacielskiego.

Haniebne postępowanie włoskich „bohaterów” było albo aktem sadystycznej wściekłości przeciwko białym, którzy w jakikolwiek sposób śmiały przychodzić z pomocą abisyńczykom, chociażby z pomocą samarytańska, albo też mamy do czynienia z polityką straszenia białych.

W tym ostatnim wypadku przez ostrzeliwanie szpitali europejskich imperjalizm włoski chce uprzeczyć państwu europejskie, iż nie cofnie się przed żadnym szaleństwem, przed żadnym aktem wandalizmu, działając w imię hasła: „kto nie ze mną, ten przeciwko mnie”.

Przez bombardowanie szpitali militarystyka włoska próbowała nastraszyć europejczyków, aby uniknąć sankcji naftowej, jak też i ewentualności rzeczywistego i należytego zastosowania sankcji przeciw Italji.

Niedawno omawialiśmy szeroko problem t. zw. humanizacji wojny i do sprawy tej nie chcemy w danym wypadku powracać. O ile powróciliśmy do omówienia faktycznych okoliczności, w jakich szpitala zostały przez włosków zbombardowane, to uczyniliśmy to po to, by wykazać, co są warte tezy p. Kozickiego, że właśnie autor popełnia grzechy, które zgola bezzasadnie przypisuje przeciwnikom. Ani dobra wiara, ani prawda nie jest po stronie endeckich militarystów, jak też nie jest ona po stronie zachodnich imperjalistów i profaszystów. Kiepska jest sprawa, obrona której nie znosi światła prawdy ani atmosfery dobrej wiary.

S. CZECZELNICKI

CHORA WĄTROBA zatrzuwa organizm...

Zaburzenia w funkcjonowaniu wątroby i wydzielaniu żółci powodują swego rodzaju jakby zatrucie organizmu i na tem tle szereg najrozmaitszych chorób. Ziola Magistra Wolskiego ze znak ochr. „BILLOSA” zawierające znane rośliny egzotyczne Combretum i Boldo, pobudzają wątrobę do właściwej pracy i prawidłowego wydzielania żółci oraz powodują naturalne wypróżnienia. Stosują się przy cierpieniach wątroby, wroczka żółciowego, kamicy żółciowej i żółtaczce.

WYTWÓRNIĄ MAGISTER WOLSKI WARSZAWA ZŁOTA 14.

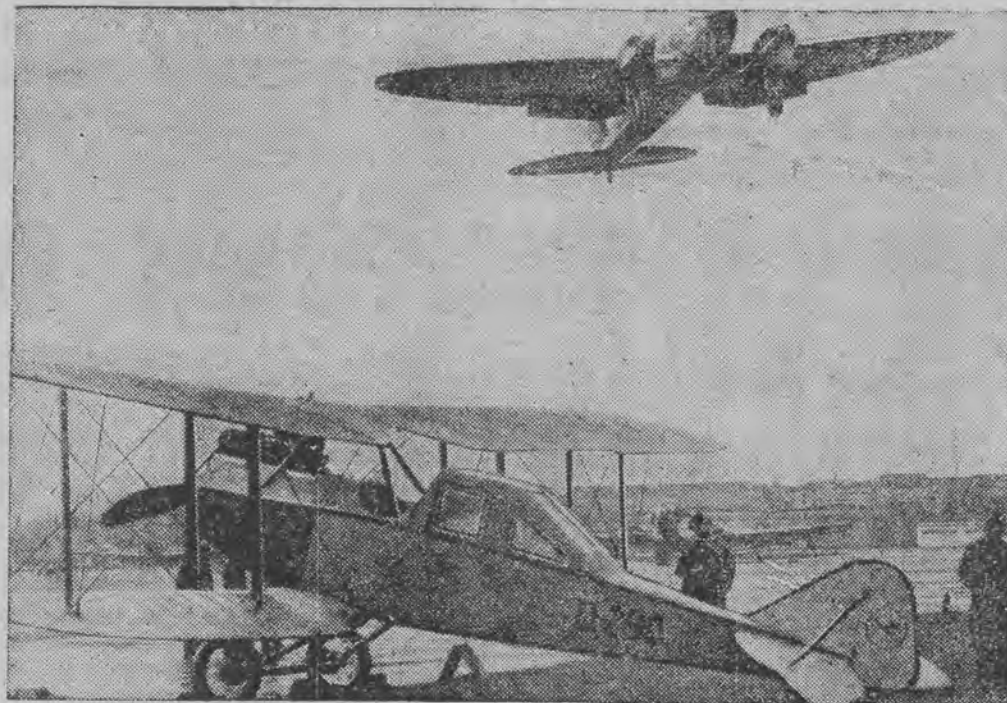
Ludwik XIV i Abisynja

Wyjątkowo aktualne zagadnienie a. związane z bezpieczeństwem w Abisynji, nad jeziorem Tsana i u źródeł Niebieskiego Nilu, nie są bynajmniej zagadnieniami nowymi. Już za czasów Ludwika XIV odgrywały one rolę. Król - Słońce zamianował w roku 1675 księcia Ludwika Derville'a posłem francuskim w Etiopji. Ale pod czas podróży na miejsce przeznaczenia dyplomata został napadnięty przez egipskich bandytów na terytorium dzisiejszej prowincji Tigre zamordowany. Ludwik XIV zażądał ukarać morderców, ale rząd w Kairze zignorował to żądanie.

Naskutek tego rząd francuski zawiadomił o wypadku negusa przez specjalnego kurjera dyplomatycznego. Władca Etiopji stanął niezwłocznie po stronie swego „chrześcijańskiego kuzyna” i zawiadomił ultimatywnie wicekróla Egiptu, że po leci zmienić kierunek biegu wód jeziora Tsana, jeżeli Francja nie otrzyma satysfakcji. W obliczu tej groźby Mohamed Hussein cofnął się. Bandyci — prawdziwi, czy też fałszywi — został schwytań i powieszony w Kairze. Specjalna delegacja udała się do Wersalu, aby uroczystie prosić o przebaczenie.

Puder BEBE SZOFMANA CHŁODZI, KOI USUWA ZAOGNIENIA U DZIECI.

Najstarszy i najnowszy typ

taniej awjonetki pasażerskiej, która ostatnio przerodziła się w jeden z najszybszych samolotów.

SALA FILHARMONJI tel. 213-84
Gość sowiecki w Łodzi!

DZIS w niedzielę dn. 19 b. m. o g. 8.30 w. Tylko jeden raz koncertu'e **MARJA MAKSAKOWA** znak artystka oper Moskiewskiej i Leningradzkiej (mezzo-sopran)
Przy fortepianie: W. MAKACHOW.
Bilety w cenie od 1.— zł. do 6.— zł. do nabycia w kasie Filharmonji

CAPITOL Dziś prezentujemy wstrząsający film o miłości
Chińskie Morza

W rol. gł.: Jean Harlow, Clark Gable, Wallace Beery
Nadprogram: Dźwiękowy dodatek i aktualności Pata
Początek seansów o g. 4.30, w soboty i niedziele* o 12.30

DO WIEDNIA

OD ZŁ. 95.—

Wycieczka 7 i 14 dn'owa
ODJAZD 25 STYCZNIA O GODZ. 18-EJ

Zapisy
WAGONS-LITS COOK, Piotrkowska 68
tel. 170-70

Wielki plan inwestycyjny

przewiduje budowę nowych linii kolejowych, szos oraz szeroko zakrojone prace elektryfikacyjne

Warsz. koresp. „Głosu Porannego“ telefonuje:

W związku z naradą gospodarczą, która ma się odbyć koło 18 lutego, rząd przygotowuje plan inwestycji, mających ożywić życie gospodarcze.

Wchodzi tu w grę przede wszystkim inwestycje komunikacyjne: kolejowe i drogowe. Co się tyczy inwestycji kolejowych, to obok połączeń Sierpe — Toruń, Sierpe — Brodnica, Mława — Ostrołęka, Wyszaków — Zegrze — Tuszcz, które częściowo są w budowie, względnie których budowę już zasadniczo uchwalono, wchodzi w rachubę możliwość przeprowadzenia budowy kolei Śląsk — Kiewice, która da krótsze połączenie w Wołynia z zagłębem węgłowym i przejdzie przez żyzne okolice południowych części województw kieleckiego i lubelskiego, kolei Kielce — Mędrzechów, która da najkrótsze połączenie stolicy z Krynica, a dalej z Węgrami oraz ewentualnie kolei idącej z Zachodu na Wschód przez Piotrków — Opoczno.

Urzeczywistnienie tych planów zależy od stanowiska przemysłu hutniczego. Chodzi mianowicie o utrzymanie szyn kolejowych po cenach zbliżonych do eksportowych, a ewentualnie o odpowiednie kredytowanie dostaw.

Być może, że przy urzeczywistnianiu tych planów inwestycyjnych, także inne zainteresowane działy przemysłu udzieliłyby kredytu materiałowego.

Dalszym działem inwestycji byłoby

INWESTYCJE DROGOWE.
Tutaj wysunięto plan nieco odbiegający od dotychczasowych. Przewiduje on budowę gęstszej sieci dróg o trwałej nawierzchni w promieniu kilkudziesięciu kilometrów od większych miast. Stwierdzono, że ten właśnie sy-

Bigerówna skazana na 12 lat więzienia

Warsz. koresp. „Głosu Porannego“ telefonuje:

W piątek w sądzie okr. zapadł wyrok w procesie Maryli Eigerówny, Arona Joska Lewirtowskiego i innych, oskarżonych o działalność komunistyczną.

Na mocy wyroku zostali skazani: Maryla Eiger, Jozek Lewirtowski, Stefan Wierbowski na 12 lat więzienia każdy i utratę praw obywatelskich na okres 10 lat. Szajndla Lewin na 7 lat więzienia i utratę praw obywatelskich na lat 10, przyczem na mocy ustawy amnestyjnej kara ta została oskarżonej zmniejszona do lat 4 i 8 miesięcy, Chana Wurhaftman na 2 lata więzienia, przyczem na mocy amnestji kara ta uległa darowaniu.

Krwawe starcie

policji ze strejkującymi studentami w Paryżu

PARYŻ, 18 I. (PAT). We wczesnych godzinach popołudniowych doszło na wydziale medycznym Sorbony do zajść między studentami a policją.

Przed rozpoczęciem wykładów posterunki strejkujących studentów usiłowały nie dopuścić udających się na wykłady.

Gromada policjantów natarła na studentów, wkraczając bez zezwolenia dziekana do gma-

stem zapewnia najszybszą motoryzację. Co się tyczy dłuższych dróg, które wedle wyrażenia jednego z twórców nowego planu służą turystyce a nie życiu gospodarczemu, to mają być one budowane oszczędnie. Co się tyczy dróg samorządowych, przewidziano, wzorem systemu stosowanego dawniej w Niem-

zech, budowę wąskich pasów drogi białej obok drogi gruntowej. Dzięki temu systemowi można będzie uzyskać dużą ilość połączeń tańszym kosztem.

Wreszcie co się tyczy inwestycji elektryfikacyjnych, to przy pomocy kredytowej z zagranicy kontynuowana będzie budowa zapory wodnej i elek-

troni w Różnowie oraz rozszerzona ma być elektrownia w Gródku na Pomorzu.

Rozszerzenie planu elektryfikacyjnego, zależy od kredytów zagranicznych. W związku z tem bawił ostatnio w Warszawie przedstawiciel wielkich koncernów elektryfikacyjnych angielskich p. Newman.

Kalendarzyk prac parlamentarnych

W toku debat nad budżetem M. S. Wewnętrznych zabierze głos minister Raczkiewicz

Warsz. koresp. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Po kilkudniowej przerwie sejmowa komisja budżetowa pod przewodnictwem wicemarszałka Byrki przystępuje w przyszłym tygodniu do dalszych prac nad preliminarzem budżetowym państwa na rok 1936-37.

Najbliższe posiedzenie komisji sejmowej odbędzie się we wtorek, dnia 21 bm. o godz. 10.30 rano. Porządek dzienny obejmuje obrady nad preliminarzem budżetu ministerstwa spraw wewnętrznych, który referować będzie poseł Zdzisław

Stroński. W toku debat zabierać ma głos również minister spraw wewnętrznych Raczkiewicz.

Obrady komisji budżetowej sejmu trwać będą do trzeciego lutego, poczem uchwalony przez komisję budżetowej będzie pod obrady plenum sejmu

Senacka komisja budżetowa odbędzie swe posiedzenie pod przewodnictwem sen. Everta w dniu 22 stycznia, w środę, o 11 m. ustalania terminarza prac nad preliminarzem budżetu.

Następnego dnia, t. j. w czwartek, 23-go stycznia komisja przystąpi do merytorycznych prac

nad budżetem. Mianowicie w dniu tym rozpatrzony zostanie budżet Prezydenta R. P., który referować będzie sen. Malski. Rozpatrywany będzie następnie budżet sejmu (referent sen. Gwiżdż) oraz budżet senatu (referent sen. Macieszyna). Prace komisji budżetowej senatu potrwają około 2 tygodni.

W przyszłym tygodniu spodziewać się należy plenarnego posiedzenia sejmu, na którym rozpatrywane byłoby w pierwszym czytaniu rządowe projekty ustaw, które wpłynąć mają niebawem do łaski marszałkowskiej.

Ograniczenie etatyzmu

Powołanie specjalnej komisji do zbadania gospodarki przedsiębiorstw państwowych

Warsz. kor. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Rada ministrów na piątkowym posiedzeniu powzięła uchwałę o powołaniu komisji do zbadania gospodarki przedsiębiorstw, banków i zakładów państwowych oraz udziałów państwa w przedsiębiorstwach mieszanych.

Komisja zbada przedsiębiorstwa państwowe z punktu widzenia ich gospodarki i wpływu ich na budżet państwa, jak również z punktu widzenia wpływu tych przedsiębiorstw na przedsiębiorczość prywatną. Ponadto komisja opracuje szereg wniosków do projektów ustaw, rozporządzeń i zarządzeń, które będą miały na celu ogra-

niczenie działalności przedsiębiorczej państwa i zrównanie warunków pracy przedsiębiorstw państwowych i prywatnych pod względem rachunkowości, podatkowym, ubezpieczeń społecznych i t. p. Dalej komisja będzie miała za zadanie usprawnienie gospodarki przedsiębiorstw państwowych.

Abisyńczycy pod Aksum

Sprzeczne wiadomości z frontu południowego

WARSZAWA, 18 I. (PAT).

Na froncie północnym według urzędowych wiadomości włoskich nie zaszło nic godnego uwagi.

Źródła angielskie donoszą, że wojska włoskie energicznie okopują się na pozycjach przed Aksum, tak, aby przed nadejściem deszczów uczynić je nie do zdobycia. Źródła niemieckie donoszą, że na odcinku Aksum oddziały abisyńskie posuwają się naprzód.

Według tychże wiadomości, w prowincji Geralt, a także w dolnie rzeki, w odległości 20 km. na północ - zachód od Makalle i w dolnie Sullo, toczyły się zacięte walki.

Na froncie południowym, według urzędowego komunikatu włoskiego, wojska włoskie znajdowały się wczoraj o 200 km. na północ-zachód od Dolo, pościg trwa i nie spotyka się z oporem. Źródła angielskie i francuskie donoszą z Addis Abeby, że urzędowe komunikaty abisyńskie przeczą wiadomościom o wielkim zwycięstwie armji włoskiej na froncie południowym. Doniesienia abisyńskie z dnia

13 bm. mówią o tem, że chcą uniknąć bombardowania bombami gazowymi, wojska abisyńskie opuściły pozycje rozlokowane się na stanowiskach bardzo zasłoniętych, a przeto nie może być mowy o takiej ilości strat, jakie podają komunikaty włoskie.

Ogłoszenie niezależności

Mongolji wewnętrznej

PEKIN, 18 I. (PAT). Według nadeszłej tutaj, a nie potwierdzonej dotychczas wiadomości, rada stanu Mongolji wewnętrznej, działając pod naciskiem ja pońskich władz wojskowych, o-

głosiła niezależność swą od Nankinu i ustanowiła stolicę w Czang-Pei, położoną w odległości 20 mil na północ od drogi Kalgan - Urga, niedaleko Kalganu.

Mistrz hokejowy Rumunii

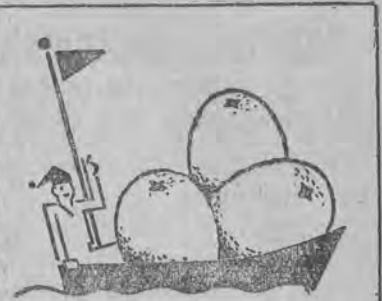
przegrywa na Śląsku

W sobotę wieczorem odbył się w Katowicach na sztucznym torze międzynarodowy mecz hokejowy pomiędzy mistrzem Rumunii Telephon Club

a reprezentacją Śląska. Zwyciężyła reprezentacja Śląska 3:1 (1:0, 1:0, 1:1).

Gra była żywa, ostra i bardzo interesująca. Rumuni przeważali przez cały czas, nie umieli jednak tej przewagi wykazać cyfrowo.

Pełna tabela loterii na str. 10-ej

Jafskie

POMARAŃCZE
sa wszędzie!

O ile pragniesz naprawde soczystej pomarańczy — żądaj pomarańczy Jafskiej.

Jafskie pomarańcze i grejppfruty

ZAWSZE BARDZIEJ SOCZYSTE

OWOC PALESTYŃSKI

Nowy gabinet w Portugalji

LIZBONA, 18 I. (PAT). Nowy gabinet już został utworzony. Premierem i ministrem finansów jest Deoliveira Salazar, ministrem spraw zagranicznych Armindo Monteiro, ministrem spraw wewnętrznych Mario Paisdesousa, ministrem wojny Passosesousa.

P. Sahn
posłem Rzeszy w Kopenhadze

KOPENHAGA, 18 I. (PAT). Jak donosi „Berlingska Tidende“, b. prezydent senatu gdańskiego, a następne nadburmistrz Berlina, Sahn mianowany został posłem Rzeszy w Kopenhadze.

Stan pogody w uzdrowiskach

W uzdrowiskach dało się dziś zauważyć powiększenie zachmurzenia i lekki wzrost temperatury. Szata śnieżna powyżej 10 cm. utrzymuje się w Tatrach i Wschodniej części Karpat, sięgając 11 cm. na Hali Gąsienicowej, 17 cm. przy Morzem Oku, 18 cm. w Krynicy-Jaworzynie, 13 cm. w Siankach, 22 cm. na Turni Myśliwieckiej, 116 cm. na Zarczanku pod Howerlą i 140 cm. na Kasprowym Wierchu.

RUDYARD KIPLING

Senator Kozłowski nie przyjął stanowiska dyrektora P.Z.U.W.

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Opróżnione po zgonie s. p. Władysława Strzeleckiego stanowisko naczelnego dyrektora P. Z. U. W. ofertowane zostało b. premierowi, sen. Kozłowskiemu.

Sen. Kozłowski zaofiarowane go stanowiska nie przyjął, motywując krok swój tem, że nie może przyjąć stanowiska, któreby go zmusiło do wycofania się z życia politycznego.

B. premier Kozłowski piastuje mandat senatora, a obecnie objął generalny referat budżetu w senacie.

Plk. Kil'ński szefem gabinetu ministra spraw wojskowych

WARSZAWA, 18 I. (PAT). — Szefem gabinetu ministra spraw wojskowych został plk. dypl. Władysław Kil'ński.

Błyskawiczne samoloty na polskich liniach lotniczych

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Wczoraj przybył z Gdyni do Warszawy błyskawiczny samolot „Lock - head”. Ma on utrzymywać komunikację na polskich liniach lotniczych w połączeniach zagranicznych.

Na pokładzie „Marszałka Piłsudskiego” przybyszą jeszcze trzy samoloty tego typu, które kursować zaczną od 18 kwietnia r. b.

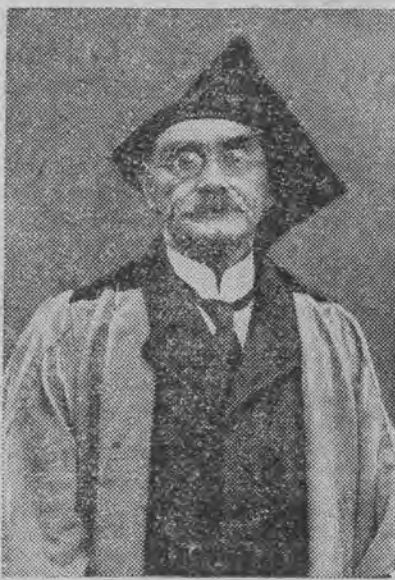
LONDYN, 18 I. (Tel. wł. „Głosu Porannego”).
Dzisiaj o północy zmarł Rudyard Kipling.

Kipling jest dzieckiem Indji. Urodził on się 13 grudnia 1865 r. w Bombaju z ojca malarza, zajętego w służbie angielskiej państwowi, autora znanego w Anglii dzieła: „Zwierzeta i ludzie w Indjach”. Ojciec ilustrował też niektóre dzieła swego syna, m. in. jego słynne „Księgi dżungli”.

Po studiach średnich w Anglii, wszedł, mając lat 17, do redakcji gazety w swej rodzinnej miejscowości i w tej gazecie ogłaszał pierwsze swe nowele. W r. 1886 wydał tom poezji, w ciągu trzech lat następnych — sześć tomów opowiadań, składających się na wszechstronny i barwny obraz życia indyjskiego. Dla Anglików, którzy poza ograniczoną liczbą żołnierzy, administratorów i awanturników mieli słabe pojęcie o perle swego imperium, był to rodzaj objawienia — Kipling, wróciwszy w roku 1889 z podróży po Ameryce, Japonii i Chinach, na każdym kroku spotykał się z dowodami, że jest już sławny.

Mówiono, że Kipling był tym, który Anglikom podarował Indie po raz drugi. Pierwszy raz objęli oni je w posiadanie materialnie, drugi raz dzieki Kiplingowi — sercem. Kipling nauczył Brytyjczyków kochać Indie.

Jego pierwsze dzieła „Echa”

„Opowiadania” przeszły zupełnie przez krytykę literacką bez wrażeń. Wydano je bowiem w Indjach i te wytwory indyjskiego matchmena zbagatelizowano. Dopiero gdy w r. 1890 przedrukowano je powtórnie w Londynie, przyjęto je z ogromnym aplauzem.

Kipling w jednej chwili zdobył sobie sławę. Prawdziwie tygrysim skokiem poza obręb imperium brytyjskiego, już w orbicie sławy wszechświatowej była „Księga dżungli” (1894), po której nastąpiła „Druga księga dżungli”.

Dzieła te, przełomaczone na wszystkie języki świata, były prawdziwym objawieniem czytającego świata. Nie tylko wskrzesił poeta stare podania hindusów, ale stworzył nowe nastawienie człowieka wobec świata zwierząt. Przed Kiplingiem personifikowano mniej lub więcej zwierzęta, przypisu-

jąc im ludzkie myśli i skłonności. Pierwszy Kipling dokonał śmiałej próby wtargnięcia w głąb psychiki zwierzęcej, o ile dla człowieka jest to wogóle możliwe. Stąd też świeżość, szerość, bezpośredniość i wprost jakby „uczciwość” tego świata indyjskiego młoteczka.

Obok „Księgi dżungli” cieszyła się wielkim powodzeniem jego powieść p. t.: „Kim”, również zaczerpnięta z indyjskich tematów.

Kipling jest literackim przedstawicielem idei imperjalistycznej, opartej z jednej strony na cywilizacji materialnej, z drugiej na mistycznej nicości w erze w postępowanie Anglików rządzenia niższymi rasami. To „brzemie białego człowieka” uprawniało do podbojów. Kipling uważał, że wszystko, co wzmaga potęgę W. Brytanji, jest dobre. Droga może być przez rozlew krwi, byle wiodła ku wyższej cywilizacji. Stąd Kipling w zbiorze wierszy o tyt. „Ballady koszarowe”, ślawiąc armię angielską, po przeciwnej stronie widzi zawsze dzikusów i okrutników, w „Kim” powieści z życia Indji, sympatycznie przedstawia działalność tajnego wywiadu. Nawet w smutnej powieści o tracącym wzrok malarzu, „światło, któ-

re zagasło”, zakończenie otwiera horyzonty krajów egzotycznych i bojów o ugruntowane imperjum.

Z racji sześćdziesięciolecia panowania Wiktorji (1897) wystąpił Kipling z hymnem imperjalistycznym „Recessional” („Na koniec nabożeństwa”). Zwraca się tu — co jest u niego rzeczą rzadką — do Boga, błagając, aby swego wybranego ludu, władającego „nad palmami i nad sosnami”, nie karał za bunt i za zbyt ufną do działań i pancerników, aby nadal był z Anglikami, a ci nie zapomnieli o swym posłannictwie.

Z podróży do Afryki południowej, gdzie zbierała się burza, Kipling wrócił jeszcze gorętszym imperjalistą. Podczas wojny z burami nawoływał do wytrwania i wysiłku, a nad grobem nieprzyjacielskiego generała Jouberta przepowiadał, że z walki zrodzi się nowe ognisko cywilizacji na południu Afryki, a zwycięzcy zwyciężeni stana się braćmi. Jeżeli w tym wypadku okazał się prorokiem, to pomylił się co do Irlandji. Nie utrzymali jej w niewoli ochotnicy ulsterscy, do których zwracał się z pełnymi zapalem — i jednostronnością — wierszami. Jako zwolennik przymierza z Francją, pisał równocześnie utwory na jej

cześć, a po wybuchu wojny światowej uprawiał propagandę wierszem i prozą.

Wogóle z latami coraz więcej Kiplinga tendencji, retoryki i dydaktyki.

W postępowych kołach literackich mniej więcej od początku wieku nazwisko Kiplinga stanowi synonim wsteczności i braku subtelności. A jednak z pośród pisarzy XIX w., mających aspiracje artystyczne, właśnie Kipling cieszył się największą popularnością, szczególnie na prowincji angielskiej i w dominjach.

W r. 1907 został Kipling odznaczony nagrodą Nobla. Przyznano mu też doktoraty honorowe różnych uniwersytetów. Kipling mieszkał do ostatniej chwili przez długie lata w swej posiadłości Bateman w hrabstwie Sussex; jego ostatnie powieści dotyczą tematów wiejskich. W tym swoim zacisznym angielskim folwarku żył on zdala od wirów życiowych i holdów. Na zaszczyty nie był wrażliwy. W r. 1927 założone „Towarzystwo Kiplingowskie” okazało niezadowolone, twierdząc, że czas na to pośmierci.

Dzieła Kiplinga były przekładane też na język polski; niektóre doczekały się kilku wydań.

Jak zaoszczędzić 95 milionów? Projekty koła rolników sejmu

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Wczoraj ukazała się w piśmiech wiadomość, że koło rolników sejmu pod przewodnictwem generała Żeligowskiego powzięło uchwałę wezwania władz centralnych do obniżenia wydatków państwa o 100 milionów złotych.

Ta decyzja koła rolniczego zapadła po obszernym referacie b. ministra I. Matuszewskiego.

Wiadomość ta wywołała w kołach politycznych dużą sensację. Niektórzy uważają krok ten za składowany przeciwko ministrowi skarbu, Kwiatkowskiemu.

Zwracają natomiast uwagę na

zagadnienie.

Według uczestników zebrania koła rolniczego sumę tę można było osiągnąć w sposób następujący:

- skąd wziąć te 100 milionów złotych.
  - 1) przez zmniejszenie premii wywozowych dla przemysłu do 4 milionów,
  - 2) zmniejszenie wpłat instytucji rządowych do funduszu pracy,
  - 3) uzyskanie z konwersji pożyczek 20 milionów,
  - 4) zmniejszenie dodatków funkcyjnych,
  - 5) zmniejszenie zakupów i inwestycji przedsiębiorstw państwowych.
- W ten sposób udałoby się zaoszczędzić 95 milionów zł.

Przemyt pomarańcz włoskich odbywa się przy udziale niemieckich władz pogranicznych

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

W ministerstwie skarbu zwróciła się do dyrektora departamentu celnego delegacja kupców branży owocowej w Warszawie z informacją, że wedle wiadomości nadeszłych od kupców w Katowicach, pojawiła się na tamtejszym rynku wielka ilość owoców pochodzenia włoskiego w opakowaniu włoskiem co wskazuje na to, że towar przybył do Katowic drogą przemytu. Delegacja wskazała na to, że nie tylko skarb państwa ponosi

straty z powodu uszczuplenia opłat celnych, ale że i lojalni kupcy narażeni są na straty, albowiem nie mogą utrzymać się wobec cen konkurencyjnych przemycanego towaru. Wszystko wskazuje na to, że przemyt, który pochodzi z Niemiec, popierany jest przez niemieckie władze pograniczne.

Władze warszawskie wydały odpowiednie zarządzenie, aby za pobiec przyszłym nadużyciom. Prawdopodobnie ma się tu do czynienia z aferą przemycniczą na wielką skalę.

Wolność sprawozdań sądowych gwarantuje okólnik p. ministra sprawiedliwości

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Związek dziennikarzy Rzplitej Polskiej został zawiadomiony przez p. ministra sprawiedliwości, że w dniu 14 stycznia wysłany został okólnik do

wszystkich prezesów sądów apelacyjnych w sprawie wolnych sprawozdań sądowych. Jest to spełnieniem zapewnienia, danego w dniu 11 b. m. prezesowi związku, płk. Wyżelskiej-Szczyńskiemu.

Odpowiedź prof. Makowskiego na żądania studentów endeckich

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Wczoraj o 12 w nowym gmachu prawników na uniwersytecie J. P. po wykładzie prof. Piętki studenci - endeci wezwali żydów do zajęcia oddzielnych miejsc. Żydzi nie usłuchali wezwania i zażądali od wnoszących okrzyki legitymacji.

Wskutek tego wynikła bójka, zakończona usunięciem żydów z audytorjum.

Wobec ostatnich zajść dziekan wydziału prawa U. J. P.

prof. W. Makowski wezwał na konferencję syndyków wszystkich kursów prawa. Jak się dowiadujemy, syndycy oświadczyli, że, zdaniem ich, jedynie wyznaczenie oddzielnych miejsc żydom zapobiegnie zajściom. Prof. Makowski odpowiedział, że to nie dałoby się pogodzić z przepisami o równoprawności mniejszości, a zapytany o uchwały senatu politechniki lwowskiej, oświadczył, że żadnych oficjalnych wiadomości o tej uchwale niema.

Biedni urzędnicy bankowi obciążeni są dwukrotnym podatkiem

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Związek pracowników bankowych i kas oszczędnościowych przesłał na rece p. premiera memoriał o niesprawiedliwym opodatkowaniu pracowników instytucji, które uznano za oparte na funduszach publicznych.

Wskazano, że wskutek wprowadzenia dekretu z dn. 14 listopada 1935 r. pracownicy tych

instytucji obciążeni są dwukrotnym podatkiem z tego tytułu, a mianowicie podatkiem specjalnym, stosowanym wobec urzędników państwowych i podwyższonym podatkiem dochodowym, stosowanym do urzędników prywatnych.

Podpisani pod memoriałem zwracają się z prośbą do p. premiera o zniesienie tego krzywdzącego zarządzenia.

Projekt I'tewski odrzucony Pociąg Moskwa—Paryż nie zmieni trasy

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Polskie władze kolejowe energicznie zaprotestowały przeciwko projektowi I'tewskiemu aby pociąg Paryż — Moskwa skierowany był przez Litwę. Wobec tego władze I'tewskie wysunęły wniosek, by uruchomiono dodatkowy pociąg Mo-

skwa — Paryż, któryby przebiegał przez Niemcy, Łotwę i Litwę.

W tej sprawie zwołana miała być międzynarodowa konferencja w Berlinie, która jednak ze względu na energiczny protest Polski została odwołana.

Wiadomości bieżące

NOCNE DYŻURY APTEK. — Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: J. Koprówskiego (Nowomiejska 15); S. Trawkowskiej (Brzezińska 56); M. Rozenbluma (Śródmiejska 21); M. Bartoszewskiego (Piotrkowska 95); H. Skwarczyńskiego (Katna 54); L. Czyńskiego (Rokicińska 53).

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA. — Dnia 28-go stycznia r. b. w lokalu przy ul. Piotrkowskiej 165, urzędować będzie dodatkowa komisja poborowa dla PKU Łódź - Miasto II, na którą winni się stawić mężczyźni roczn. 1914, i starsi nie mający dotąd uregulowanego stosunku do służby wojskowej, zamieszkali na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariatów polickich.

Komunikat.

Nie gałki, lecz szyszki Novopin do kapelei, gdyż jedynie szyszki Novopin dają gwarancję skuteczności, wzmacniają organizm i odmładzają ciało. Zadajcie tylko szyszek Novopin do kapelei.

AKCJA DOŻYWIANIA DZIECI. — Wojewódzkie biuro funduszu pracy w Łodzi wznowiło w bieżącym miesiącu akcję dożywiania dzieci rodziców bezrobotnych korzystających z akcji pomocy doraźnej. Dzieci rodziców bezrobotnych do lat 14 będą korzystały z dożywiania przedpołudniowego w szkołach, przedszkolach i dziecińcach. Współpracę w akcji dożywiania dzieci zadeklarowały: rady rodzicielskie szkolne, wydziały opieki społecznej poszczególnych samorządów oraz związek pracy obywatelskiej kobiet i t. p.

Z dożywiania na koszt funduszu pracy według przewidywań będzie korzystało około 11,000 dzieci, na sumę około zł. 35.000 miesięcznie.

„KANALIZACJA I WODOCIĄGI”. — Dyrekcja przedsiębiorstwa p. n. „Kanalizacja i wodociągi” przyjmuje interesantów codziennie (prócz niedziel i świąt) w godzinach od 11 do 12.

Kierownicy poszczególnych działów — od godziny 11 do 13, w soboty od godziny 11 do 12.

NOWE PRZEDSIĘBIORSTWA. — Urząd przemysłowy I instancji zarządu miejskiego na ostatniej rozprawie komisyjnej zatwierdził 11 projektów urządzeń zakładów przemysłowych, w tem: 1 — na wytwórnę waty higroskopijnej, 2 — na wytwórnę trykotów, 1 — na wytwórnę artykułów sportowych, 1 — na wytwórnę wyrobów dzianych 1 — na szwalnię bielizny trykotowej, 2 — na pończoszarnię, 1 — na szluzarnię, 1 — na powiększenie zakładu mechaniczno-elektrotechnicznego oraz 1 — na skład wyrobów żelaznych.

Wspólny front z robotnikami

uchwaliła komisja porozumiewawcza pracowników

Zgodnie z zapowiedzią odbyło się w ubiegły czwartek w lokalu rady okręgowej unii pracowników umysłowych (ul. Piotrkowska 108) konstytucyjne zebranie międzyzwiązkowej komisji porozumiewawczej.

W zebraniu wzięli udział przedstawiciele 26 organizacji pracowników umysłowych, działających na terenie Łodzi.

Po wysłuchaniu referatu przedstawicieli unii zebrani jednogłośnie uznali za konieczność powołanie do życia międzyzwiązkowej komisji porozumiewawczej, której zadaniem w pierwszym rzędzie będzie

przejęcie i rozszerzenie dotychczasowej akcji obronnej przeciwko skutkom dekretu o podatku specjalnym od uposażeń oraz wypracowanie zasad,

Najwyższy czas teraz zażyć „Anacot”, który stosuje się dla ochrony przed grypa, angina i chorobami z przeziębienia. 1 rurka (30 pastylek) zł. 1.50.

ANACOT
Dr. A. WANDER S.A. KRAKÓW

Reorganizacja w magistracie

Powstały nowe wydziały: techniczny, wojskowy i ewidencji ludności

Prace nad reorganizacją wydziałów, urzędów i agend zarządu miejskiego w Łodzi są w pełnym toku. Po przekształceniu dawnego wydziału finansowego na dwa odrębne resorty, a mianowicie na wydziały finansowy i podatkowy, oraz po zreorganizowaniu inspekcji budowlanej i utworzeniu czterech brygad brukarskich, nadeszła obecnie kolej na dalsze zmiany.

M. in. biuro ewidencji ludności zostało przekształcone na wydział ewidencji ludności, który, jak już donosiliśmy, zre-

organizował całkowicie wewnętrzną pracę, powołując do życia zamiast licznych referatów i oddziałów 8 zespołów urzędniczych.

Pozatem biuro wojskowe magistratu również przekształcone zostało na wydział wojskowy z nieco poszerzonymi kompetencjami.

Wreszcie, o czym już podawaliśmy, zanotować należy przekształcenie dawnego wydziału budownictwa na wydział techniczny, oraz rozbudowę miejskiego urzędu kontroli.

RADJO ODBIORNIK

TEKAFON

to szczyt selekcji, pięknego tonu i estetycznego wyglądu

Jak wietrzyć mieszkania

Godziny popołudniowe są najodpowiedniejsze

Wietrzenie mieszkań przez otwieranie okien ma na celu zastąpienie powietrza „zużytego” przez świeże powietrze napływające z zewnątrz. Aby wietrzenie było celowe, powietrze wprowadzone powinno być możliwie czyste, to jest wolne od szkodliwych składników.

Powietrze miejskie, szczególnie w wielkich miastach o zwartym systemie zabudowania, nigdy temu nie odpowiada. Do zanieczyszczenia przyczyniają się przede wszystkim gazy spalinowe uchodzące z kominów fabryk i domów mieszkalnych. Miarą stopnia zanieczyszczenia powietrza gazami spalinowymi jest m. in. zawartość w niem sadzy i dwutlenku siarki, powstających przy spalaniu węgla kamiennego.

W Berlinie w różnych dzielnicach miasta i o różnych porach dnia przeprowadzono badania nad ilością sadzy zawieszanej w powietrzu. Jak się okazało, zawartość ta zmienia się bardzo znacznie w ciągu dnia. Do godziny 5-ej rano jest stosunkowo niewielka, potem wzrasta gwałtownie, osiągając maksimum około godziny 8-ej. W godzinach popołudniowych ilość sadzy zmniejsza się, osiągając minimum około godziny 4-ej. W dniach świątecznych, gdy nieczynne są piece i kotłownie fabryczne, zawartość sadzy w powietrzu jest mniejsza. Wysoką zawartość sadzy w godzinach rannych (8 rano) należy sobie tłumaczyć tem, że o tej porze pali się w piecach domów mieszkalnych. Potwierdzenie tych prób stanowią wyniki, otrzymane na podstawie analizy powietrza w Budapeszcie. Oznaczono tam również zawartość dwutlenku siarki, przyczem podobnie jak w Berlinie, była ona najwyższa w godzinach rannych.

Ciekawe te obserwacje wykazują, że powietrze w mieście najczystsze jest nie w godzinach rannych, lecz właśnie popołudniu, i o tej porze należałoby właściwie otwierać okna w celu przewietrzenia mieszkania.

wspólnie z centralami robotniczych związków zawodowych, w przedmiocie obrony całego świata pracy przeciwko obowiązkowi nadmiernych świadczeń na rzecz państwa.

Do prezydium M. K. P. powołani zostali pp.: T. Hejnowski (Zw. Zaw. Handl. Pol. w Łodzi), W. Zubrulin (Z. Z. Z. Prac. Inst. Ubezpiec. Społ.), Roszak (Zw. Zaw. Techn. Przem. Włók.), Sienkiewicz (Zw. Majstrów Fabr.), Dutkiewicz (Zw. Naucz. Sz. Powsz.) oraz J. Milewski z ramienia rady okręgowej Unii.

Przewodnictwo międzyzwiązkowej komisji porozumiewawczej powierzone panu wiktorem Zubrulinowi.

W nadchodzący poniedziałek, 20 h. m., odbędzie się posiedzenie ścisłego prezydium komisji, na którym opracowany zostanie szczegółowy program działalności oraz forma współpracy ze związkami robotniczymi.

Papierowe trumny

Nieprzebrane skarbnice dokumentów

Granicząca z Egiptem pustynia libijska jest właściwie wielkim cmentarzyskiem, w którym ukrywa się mnóstwo dotychczas jeszcze niezgłębionych tajemnic. Raz poraz z pod odrzucanych przez samur wydmi piaszczystych wylaniają się całe podziemne nekropolje, prawdziwe kopalnie dla archeologów i etnografów.

Niekiedy groby takie otwierane są przez niepowołanych i wówczas niestety, ginie dla nauki bezpowrotnie wiele bezcennych zabytków. Odkąd wzmożył się popyt na wykopaliska staro-egipskie, różni handlarze i spekulanci mimo groźby surowych kar na własną rękę robią poszukiwania pod grubą warstwą piasku pustynnego i niejednokrotnie poszukiwania te uwieńczone są powodzeniem. Niedawno pewnemu arabskiemu handlarzowi udało się niezwykle doniosłe odkrycie. Znalazł on mianowicie w jednym z grobów trumnę z papieru.

W starożytnym Egipcie, który, jak wiadomo, był i jest krajem niesłychanie ubogim w drzewo, często posługiwano się papierem, sklejonym w kilka warstw, jako materiałem na trumny. Materiał taki okazał się niezwykle praktyczny i trwały, o ile nie był wystawiony na działanie wilgoci. We wszystkich suchych częściach kraju używano więc trumien papierowych, sklejonych ze starych rachunków, kontraktów kupna, inwentarzy, zbiorów ustaw, czasem wierszy, listów itp. Trumna taka jest więc dla archeologów nieprzebranym źródłem informacji, z którego czerpią nieraz przez długie lata i które w wielu wypadkach pozwala na zrekonstruowanie pewnej dziedziny życia staroegipskiego.

Nie więc dziwnego, że trumny papierowe osiągają zawrotne ceny, dochodzące do 100,000 złotych i wy-

Największa radość sprawisz dziecku dając mu zamiast trawy **JEMALT** preparat tranowiczy w proszku bez smaku (trawę, o smaku z trawy) Dr. A. Wander, Spółka Akcyjna Kraków.

Tomaszów
STRATY PRZEMYSŁU.
W Warszawie zawiesiła wypłaty poważna hurtownia wyrobów włókiennych B. Bursztyn i S-ka przy ul. Gesiej 6. Ponieważ większe firmy tomaszowskie pozostawiały w stosunkach z hurtownią Bursztyna, za wieszenie wypłat, jak obiecują, spowoduje straty w wysokości około 150 tys. zł.

NIUDAŁY NAPAD.
Do sklepu spożywczego Zoff Chmielowskiej (Gołębia 14) zakradło się wczoraj czterech osobników, którzy, korzystając z faktu, iż właścicielka udała się na chwilę do sąsiadującego ze sklepem mieszkania, ukryli się za ladą, przygotowując napad. Chmielowska usłyszała jednak podejrzane szmery, wezwała pomocy sąsiadów i policji. Cztery niedoszli bandyci zostali aresztowani i oddani do dyspozycji władz śledczych.

Wieloletnie muzea i instytucje naukowe, które potem również finansują bardzo kosztowną eksploatację tych skarbnic. Specjaliści zajmują się rozklejaniem sklejonych warstw papieru, które następnie oczyszcza się od resztek oleju, suszy i odpowiednio składa. Wszystko to wymaga benedyktyńskiej cierpliwości, uwagi i znajomości rzeczy. Po rozebraniu trumny i przygotowaniu materiału, co może trwać lata całe, zaczyna się dopiero właściwa praca archeologów, którzy odczytują uzyskane w ten sposób dokumenty.

RIALTO
PRZEJAZD I
Dziś pocz. o 12
OCZY CZARNE

Potężny epos z życia przedwojennej Rosji.
W rolach głównych:
fascynująca **Simone Simon** genjalny **HARRY BAUR**
Nadprogram: ŚWIT, DZIEŃ I NOC PALESTYNY
Ceny miejsc na poranki o 12, 2 i 4 od **85** gr.

BANK HANDLOWY W ŁODZI
Spółka Akcyjna — Al. Tadeusza Kościuszki 15
ma jeszcze do wynajęcia
SAFES
na dogodnych warunkach poczynając od 4 zł. miesięcznie
Wyjeżdżając, nie zostawiaj w domu papierów wartościowych, złota, srebra, i t. p., lecz zanieś je do **Sale'u**

Kopiec Józefa Piłsudskiego
Konto P. K. O. 1313

BAL MŁODEJ PALESTRY
Niedziele dwa tygodnie dzieli nas od balu Młodej Palesty, urządzanego staraniem Stowarzyszenia Aplikantów Sądowych i Adwokackich, który odbędzie się w dniu 1 lutego br. w sali filharmonji. Wstęp wyłącznie za proszonymi.

CHCESZ wyuczyć się GRUNTOWNIE ZAWODU i USAMODZIELNIĆ SIĘ?

spiesz się zapisać na II-e półrocze zawodowych Kursów kroju, szycia i modelowania damskiego i dzieciennego zawięz. przez Minist. W. R. i O. P. za Nr. 3247. Włstrz Łódzk. Izby Rzemieśln. Profesorski Mód dypl. przez Akademię Paryską

P. SZEJNFINKIEL AL. I-go MAJA 20

Metoda nauczania łatwa, dostępna, praktyczna i wyrażająca samodzielność. Ilość miejsc ograniczona. — OPLATA PRZYSTĘPNA. Informacje i zapisy w kancelarii kursów codz. od godz. 10—20. PROSPEKTY BEZPŁATNE —

Elegancka Pani A. OGÓREK ZAWADZKA 11

nosi bucik z firmy — TELEF. 202-86. —

SPECJALNY DZIAŁ WYKWIETNEGO OBUWIA MĘSKIEGO

OGŁOSZENIE

Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi w myśl § 81 ust. 3-go Ustawy zawiadamia niżej wyszczególnionych wierzycieli i właścicieli mających ujawnione prawa w wykazach hipotecznych następujących nieruchomości łódzkich, a mianowicie:

Nr. hip.	683-a	— Wincenty Minor; Stefania Minorówna; Aneta Minorówna; Helena Minorówna; Helena Anna Obermanowa; Sędzia Handlowy Jakub Petters;
785	— Raca vel Róża Walfiszowa. Ruchla Prussak; Laja Bronsztejn; Zysla z Prussaków Schoberowa; Aniela Zipperowa; Majer vel Mieczysław Prussak; Antonina Karżewska.	
271-k	— Jenta Prywes; Firma „Robert Lieske“.	
270-c-c	— Wiktor Frommer;	
395	— Nikodem ERLICH; Jan Kordasz;	
301	— Mendel Krel; Gabryel Wojdyński.	
705	— Olga Luiza Matejko.	
902-n	— Ryszard Pfeifer; Rudolf i Matylda małż. Glass;	
1077-a	— Johanna Michel; Alban Ernest Aurich.	
2548	— Firma Karol Benndorf; Firma J. Dnijzend Amsterdam; Luiza von Reininghaus w Grazu (Austria); Firma „Flora“ Aktiengesellschaft w Budapeszcie; Alma Hermsdorf; Firma I. G. Farbenindustrie Aktiengesellschaft Hoechst a Main; Ernest Teodor Kühnel; Juljusz Robert Kinderman; Arno - Adolf Kinderman; Firma Zakłady Bawelniane Juljusza Kindermana, Spółka Akc.; Aleksander Brunon Kinderman; Marja Herta Kinderman; Henryk Kinderman; Paweł Kinderman; Marta Kinderman; Firma Felix Salomon et C-o Hamburg; Irena Steinertowa; Alwina Scheibe; Marja Pfeifferowa; Emma - Wanda Oelssnerowa; Emma - Olga z domu Mitke Peipp; Amalja - Berta z domu Mitke Weberowa; Wanda z domu Mitke Maertinowa; Klara Mitke; Hugo Mitke; Emilja z Kindermanów Tietzenowa; Victor - Geza Sohr; Firma A. Ruffer et Sons w Londynie; Bank Handlowy w Łodzi; Danziger Handels und Industriebank Aktiengesellschaft w Gdańsku; Bank Międzynarodowy w Warszawie; Bank Handlowy w Warszawie, Oddz. w Łodzi; Compagnie Generale des Industries Textile Societe Anonyme des Etablissements Allart, Rousseau et C-o Łódź; Tigran Afrikjan; Spółdzielczy Bank Przemysłowców Łódzkich z ogr. odpowiedzialn.; Arnold Berthold; Juljusz Berthold; Firma W. L. Crabtree et C-o Ltd. w Bradfordzie; Firma S. Danziger i S-ka w Łodzi; Firma Epstein et C-o w Paryżu; Berta Forbach; Eliza z Federów Eisertowa i voto Kinderman; Firma Glass i S-ka, Dom Agenturowo - Handlowy w Łodzi; Firma D. Hamilton et C-o w Bradfordzie; Firma M. Holeman; Firma W. Heyman Akt. Ges. w Inden; Berthold Hage; Firma Stefan Kelm; Anatol Lothe; Firma „Lewy, Alenberg i Król“; Firma Moszczenicka Manufaktura Teodor Ender, Spadkobiercy; Firma W. Margulies Dom Handlowy; Firma Lucien Marcan, — Successors w Bradfordzie; Traugot Nadler; Józefina Nelkenbaumowa; Firma Pabjanickie Towarzystwo Akcyjne Przemysłu Chemicznego; Paweł Petzold; Firma Spółka Akcyjna Piotrkowskiej Manufaktury; Erwin PROPPE; Erna - Olga Rödler; Firma A. M. Stejkowski i S-ka; Firma Aktiengesellschaft für Textil produkte Sapt Stultgart; Jakób Safian; Reinhold Stenzel w Berlinie Zehlendorf; Ludwik Szmulowicz; Firma Gebrüder Schüll Düren (Rheinland) Jan Tonn; Karol Steinert; Firma Wdzewska Manufaktura, Spółka Akcyjna; Firma J. et S. Wertheimer, Stuttgart; Firma P. Belque Lemens w Tourcoing; Firma Emil Lahousse et Fils w Tourcoing; Firma Ger. Pryckartz w Verviers; Firma E. Peltsimon et C-je w Verviers; Firma Lorthois Freres w Tourcoing; Firma Grandjean Hauseur w Verviers; Firma Carlos Florin w Tourcoing; Firma Alphonse Mercier et C-o w Peruwelz; Firma C. F. Taylor et C-o w Schipley; Firma James Spedding et Sons w Batley; Firma Ackroyd Bros Ltd w Bradfordzie; Eugenia - Marta Kinderman, Artur Mitke jako nie mających obranego miejsca prawnego zamieszkania, iż nieruchomości powyższe w m. Łodzi położone i obciążone pożyczkami Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi, na zasadzie § 78 Ustawy Towarzystwa — wystawione zostały na sprzedaż przez publiczne licytacje, z powodu niezapłacenia raty lipcowej 1935 roku i poprzednich. Licytacje odbędą się przed niżej wymienionymi Notariuszami, przy Wydziale Hipotecznym Sądu Okręgowego w Łodzi, przy ulicy Pomorskiej nr. 21, o godzinie 11-ej przed południem w terminach niżej podanych:	

Nr. hip.	Ulica	Wysokość pożyczki zł.	Suma od której rozpoczęła się licytacja zł.	Vadium	Termin licytacji	Przed Notariuszem
683-a	Wólczańska	60.000	90.000.—	12.000.—	2 kwietnia 1936 r.	A. Rzewskim
785	Piotrkowska	232.700	349.050.—	46.540.—	2 kwietnia 1936 r.	K. Okszą-Strzeleckim
271-k	Śródmiejska	240.000	360.000.—	48.000.—	3 kwietnia 1936 r.	S. Tułeckim
270-c-c	Zakątna	104.100	156.150.—	20.820.—	3 kwietnia 1936 r.	K. Okszą - Strzeleckim
395	Pomorska	15.600	23.400.—	3.120.—	3 kwietnia 1936 r.	R. Wodziańskim
301	Północna	243.600	365.400.—	48.720.—	6 kwietnia 1936 r.	J. Zaborowskim
705	Piotrkowska	90.000	135.000.—	18.000.—	6 kwietnia 1936 r.	S. Baranowskim
902-n	Grabowa	93.600	140.400.—	18.720.—	11 maja 1936 r.	S. Tułeckim
1077-a	Sienkiewicza	123.400	185.100.—	24.880.—	11 maja 1936 r.	S. Baranowskim
2548	Łąkowa	700.000	1.050.000.—	140.000.—	11 maja 1936 r.	K. Okszą - Strzeleckim

Przystępujący do licytacji, obowiązany jest złożyć vadium do rąk Notariusza, odbywającego licytację. Nieutrzymujący się przy licytacji będą mieli zwrócone vadia. Pragnący brać udział w licytacji mogą stawać do takowej osobiście, lub przez pełnomocnika urzędownie zalegalizowanego. Zbiór objaśnień i warunki licytacyjne znajdują się w dokumentach poszczególnych nieruchomości, oraz w Biurze Dyrekcji T-wa Kredytowego m. Łodzi (ul. Pomorska 21) i tamże przeglądane być mogą.

Łódź, dnia 14 stycznia 1936 roku.

Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi

Korzystna OKAZJA!
Przy kursach kroju i szycia znanej mistrzyni P. Szejnfinkiel, przy ul. Al. I-go Maja 20, została otworzona **pracownia ubiorów damskich i dzieciennych** wykonywująca najnowsze modele w szybkim czasie i po cenach bardzo przystępnych.

Uczcie się zawodu!!!
Kancelaria T-wa „Ort“ w Łodzi, Wólczańska 27, przyjmuje zapisy na następujące kursy i warsztaty zawodowe:
Pończosnictwo mechaniczne
Mechaniczny wyrób trykotaży, Tkactwo mechaniczne,
Wyrób swetrów i rękawiczek,
Krawiectwo damskie i króje, Bielizniarstwo i króje, Gorsciarstwo i króje, Modniarstwo i sdbnictwo, Ondulacja i manicure.
Kancelaria czynna codziennie od godz. 9-ej rano do 9-ej wieczór.
CZESNE OBNIZONE.

„HYGIENA”
Łódź, Andrzejka 1.
Przyjmuje wszelkie roboty, wchodzące w zakres czyszczenia szyb, fotofowan, cyklinowanie i drutowanie posadek. Sprzątanie bluz i meksańskich oraz pakowanie okien i drzwi na zimę.
Ceny niskie.
Tel. 108-47 przyw. firmy RESTEK.
Czynny do godz. 7-ej.

Kosmetyka Toaletowa w Łodzi, pod kier. Prof. CELINY SANDLER
wykonuje długoletnia Jej asystentka w gabinecie kosmetyki lekarskiej: Dr. med. M. LEWINSONOWEJ PIOTRKOWSKA 88, tel. 143-63.
Prof. CELINA SANDLER osobiście przyjmuje 1 i 15 każdego miesiąca
PORADY BEZPŁATNE.

Kino-Teatr
„SZTUKA”
Kopernika 16. Tel. 140-72
Początek w dni powszednie o godz. 4-ej, w soboty, niedziele i święta o godz. 12-ej.

Dziś i dni następnych! — Bożyszcze tłumów! Cud świata! Aktorka z Bożej Łaski!
SHIRLEY TEMPLE w filmie **„ROZEŚMIANE OCZY”**
MOTTO: My, ludzie dorośli, rzadko rozumiemy duszę dziecka, lecz jakże często dziecko rozumie nasze czyny i ich nawet głębokie motywy.

Kino
RAKIETA
Sienkiewicza 40, tel. 141-22
Początek w dni powsz. o 4, w sob., niedziele i święta o 12

Dziś i dni następnych! Lepsza niż dotychczas, wspanialsza niż kiedykolwiek
FRANCISZKA GAAL jako **ILONKA** w filmie **„PAPRYKA”**
Mówiony i śpiewany po niemiecku. Na pierwszy seans i poranki m. po 54 gr.

KINO TEATR
MIRAZ
11 LISTOPADA 16
Pocz. o 12

Ostatnie dni!
ZŁOTE JEZIORO
Nadprogram: Dodatek Paramountu i Pata. ANONS! Nast. program: **To lubią mężczyźni**

OZWIĘKOWE KINO PRZEDWIOSNIE

Żeromskiego 74/76, tel. 129-88.

Dziś i dni następnych!
Urojony świat
Obsada: Szöke Szakall, Otto Walburg, Tibor v. Halmay, Felix Bressart, Ernest Verebes i Puffy (grubasek)
Początek seansów o godz. 4-ej, w niedziele i święta o g. 12-ej
Ceny miejsc I 1.09, — II m. 90 gr. — III m. 50 gr.
Claudette Colbert w wielkim dramacie erotycznym **4 1/2 Muszkieterów**
Film, odsłaniający tajniki serca kobiety. — Nast. program:
Kupony ulgowe w niedziele i święta nieważne.

DOKTOR KLINGER
spec. chor. seksualnych, wenerycznych i skórnych (włosów)
Andrzeja 2, tel. 132-28
Przyjmuje od 9—11 rano i od 6—8 w
W niedziele i święta od 10—12

Dr. med.
S. Lipska
przeprowadziła się na
Traugutta 10, tel. 212-77
Choroby dzieci i wewnętrzne (spec. przem. mat.)
Przyjmuje od 10 do 12 i 16—18.

DR. MED.
NIEWIAŹSKI
Specjalista chorób wenerycznych skórnych i seksualnych
Andrzeja 5, telef. 159-40
przyjmuje od 8—11 rano i od 5—9 w
w niedziele i święta od 9—12

Dr. H. Szumacher
Choroby skórne i weneryczne
przyjmuje od 9—1 i od 5—9
w niedziele i święta od 10 r. do 1 pp.
Piotrkowska 56, tel. 148-62

Bezpłatne porady kosmetyczne
Przy odpowiednich pouczeniach (racjonalnej pielęgnacji) zapewni Pani jak zachować długo skórę czystą, świeżą i zdrową.
INSTYTUT ANNA RYDEŁ de BEAUTE
Racjonalna kosmetyka. Usuwanie owłosienia Manicure. SZKOŁA kosmetyczna zatwierdzona przez Wł. Państw. w 1924 r. CENY kryzysowe.
Piotrkowska 92, front, 1 p. tel. 169-92

Lekarz-dentysta
SPERLING
mieszka obecnie
PIOTRKOWSKA 87
tel. 143-06
przyjmuje od 10—1 i od 5—6 wiecz.

Dr. med.
M. RUNDSTZEIN
AKUSZER-GINEKOLOG
Pomorska 7, tel. 127-84
Przyjmuje od 8-ej do 10-ej rano i od 4—7 wiecz.

Zatwierdzona przez władze państwowe
SZKOŁA KOSMETYCZNA DR. M. D. LEWINSONOWEJ
(kierownik dr. med. M. HELLER)
Łódź, Piotrkowska 88
Kurs nauki teoretycznej i praktycznej 4-o miesięczny.
Informacje i zapisy na miejscu

DR. MED. MARJA LEWINSONOWA
chor. weneryczne i skórne
Piotrkowska 88, tel. 143-63
Kosmetyka lekarska pielęgnowanie cery i włosów
Godz. przyjęć od 10 rano do 8 wiecz.

Gabinet kosmetyki leczniczej i toaletowej
Z. SZWALBE
dyplom Uniwersytecki
Moniuszki 1, tel. 127-99.
Usuwanie wszelkich defektów cery.
Usuwanie bezpowrotnie! bez śladów szpeczących włosów.
Przyjmuje 10—2 i 4—8 wiecz.

ZAPEWNI SZ SOBIE BYT!!!
uczące się KROJU, SZYCIA i MODELOWANIA na Istniejących od 1902 r. i zatwierdzonych przez M. W. R. i O. P.
KURSACH KROJU i SZYCIA MIRY GRYNBLAT
Łódź, ZAWADZKA 36, m. 3, tel. 231-03
Nauka odbywa się według systemu słynnej szkoły paryskiej „Ecole Moderne de coupe de Paris”. — Za gruntowne nauczanie gwarancja. Kończącym świadectwa wg. ustalonego wzoru.
CAŁY KURS aż do gruntownego nauczenia **TYLKO 75 ZŁ.**
Kancelaria czynna cały dzień

FIRANKI STORY, KAPY, SERWETY ręcznej roboty poleca **L. WALOMAN** Śródmiejska 22
cenach konkurencyjnych UWAGA: Siatki w różnych kolorach.
TELEF. 186-77

Któż inny potrafi odgadnąć Twą przyszłość?
tylko najsłynniejszy Jasnowidz-Grafolog W. MOUTH Mistrz Międzynarodowego Instytutu Wiedzy Tajemnej uznany jako wszechświatowy fenomen, dysponujący mocą sugestii i magnetyzmu oraz jasnowidzenia na odległość. Przy pomocy słynnego i jedynego na kuli ziemskiej Medium „TAMAHRY” które posiada nadprzyrodzony dar promieniowania i wysyłania fluidu astralnego w transie jasnowidzi bez różnicy oddania, zapomocą kontaktu pisma i kilku włosów danej osoby. Odkrywa wszelkie tajemnice życiowe każdego, odgaduje przeszłość, teraźniejszość i przyszłość. opracowuje horoskopy i analizy grafologiczne. Daje możliwość zdobycia miłości pożądanej osoby, rady i wskazówki, odzwyczajają od wszelkich nalogów. Odnajduje zaginione osoby. Medium „TAMAHRA” jest nieomyne. Zestawia w transie szczęśliwe i pewne większej wygranej N-ra losów, wskaże gdzie takowe można nabyć. Napisał natychmiast do mnie podaj pytania, stan, datę urodzenia, załącz kilka włosów i 1.— zł. znaczki poczt. na kosztą przesyłki a otrzymasz w przeciągu 4-eh dni odemnie dokładne przepowiednie-horoskop, który wprawi Cię w podziw i zachwyt. Medium „TAMAHRA” wybierze dla Ciebie w transie szczęśliwy Nr. losu, który pod gwarancją będzie wygrany. Otrzymasz odemnie prawdziwy klucz nowego życia, który przyczyni się do poprawy Twego bytu materialnego i zadowolenia duchowego. Wiele wielkich wygranych. to owoc mej pracy, dlatego też każdy zwracający się do mnie dziękuje. Pisz jeszcze dziś do mnie na adres: **Jasnowidz W. MOUTH. Kraków, Lubiec 22 m. 2.** Bezpłatnych horoskopów nie wysyłam.

Dr. med.
Artur Banasz
chirurg-urolog
4—6 pp.
Wólczańska 23, tel. 139-88
wznowił przyjęcia

Dr. med.
AL. TIKTIN
Akuszerka i choroby kobiece
Śródmiejska 47 tel. 108-10
przyjmuje od 4—7 wiecz.

Dr. med.
Góralaska
choroby dzieci
przyjmuje codziennie od 4—6.
Pomorska 38

Lekarz - Dentysta
Helena HALPERN
ul. Narutowicza 2
tel. 170-96
Przyjmuje od 11—1 i od 3—7.

GABINET FIZYKALNEJ TERAPII
D-ra S. HEINRICHA
został przeniesiony z ul. Pomorskiej 10 na ul. CEGIELN ANA 15, front I piętro. telef. 147-67. Wykonywane się leczenie lampą kwarcową, soluxem, d'atermją, galwanizacją, kąpielami elektrycznymi, minime, infrarouge inhalatorami i t. d. Wypożyczenie do domu lamp kwarcowych oraz wszelkich aparatów elektro-medycznych. Gabinet czynny od 10 rano do 8 wiecz.

Lekarz - Dentysta
H. Lewita-Fuchs
ul. Narutowicza 59
tel. 121-16
Przyjm. od 11—1 i od 3—6

Dr. med.
JAKOBSON
Chirurg
Spec. Chirurgja Koszna
D-ra Sierlińska 22
(Nowo-Targowa) Telef. 174-42

WĘGIEL
począwszy od 2 kory w najlepszym gatunku dostarcza do mieszkań
po cenie Zł. 4.80 za 100 kg.
Dzwonić Nr. 131-52.

Żurnale mód, kroju i manekiny
do nabycia u
Z. REJDERA Łódź, Piotrkowska 30
Telefon 201-88.

Pierwsze Prywatne Pogotowie Lekarskie
Legionów 6 (Zielona)
Telefon: 12-333
czynne bez przerwy całą dobę.
Szybka pomoc lekarska we wszystkich specjalnościach

PRYWATNE POGOTOWIE RATUNKOWE
Plac Wolności 10
telefon 2222-6
czynne bez przerwy w dzień i w nocy
Natychmiastowa pomoc lekarska we wszystkich specjalnościach.

Fabryka Mebli Robert Schultz
dawn. W Thiede, Rok założenia 1882.
Łódź, Gdańska, 112, tel. 142-65 i 114-80.
Upraszam Sz. Klientelę o łaskawe zwiedzenie moich salonów wystawowych bogato zaopatrzonych w
Jadalnie-Gabinety-Sypialnie
oraz pokoje mieszkalne po cenach znacznie zniżonych przy ul.
Piotrkowskiej 90 tel. 263-25.
MEDAL ZŁOTY RZYM 1926 r.

Dr. Ludwik Falk
Choroby skórne i weneryczne
Nawroć 7. tel. 128-07
przyjmuje 10—12 i od 5—7

Dr. WIKTOR ŁUKOMSKI
specjalista chorób uszu, nosa, gardła i krtań
Łódź, Zawadzka 3
front I piętro, telefon 190-42
przyjmuje od 3—6.

Czem w budżecie jest kontrola
Tem dla zdrowia bywa „OLLA”
“OLLA”
Gum...?
Kupujcie z I-go źródła
Wielki wybór:
WÓZKÓW dziecięcych
ŁÓŻEK metalowych
MATERACY wyscielanych
MATERACY sprężyn.
ŁÓŻEK połowych
w fabrycznym „DOBROPOL”
ŁÓŻEK komodowych
WYŻYMACZEK marki „Rubber”
LODÓWEK
LEŻAKÓW, HAMAKÓW
ROWERÓW i drezyn
Łódź, Piotrkowska 73
w podwórzu. — —
składsie „DOBROPOL”

ZAKOPANE PENSJONAT „LOTOS”
pod zarządem d-wej **GOLDBLATOWEJ**
droga do Białego tel. 545
Centralne ogrzewanie. Ciepła i zimna woda w pokojach. Kuchnia wykwinna, na żądanie dietetyczna. Otwarty cały rok. Ceny przystępne. W styczniu o 20% niższe.

NA SEZON! WYBOROWE PĄCZKI
po 15 gr.
oraz Śniadania i **KOLACJE JARSKIE**
z 5-ciu dań po 1 zł.
poleca
Cukiernia „ZRÓDŁO”
Przejazd 1. — Tel. 209-87 i 133-72

Pożywną i wzmacniającą dla dzieci jest tylko **CZEKOLADA „DOROTEA”**
śmietankowa,
1 tabliczka 100 gram. 50 gr.
Skład: UL. ŚRÓDMIEJSKA 6.

Dr. med.
T. Rundstajnowa
Choroby dzieci
Pomorska 7, telefon 127-84
Przyjmuje od g. 2—4 pp.

DOKTOR **REICHER**
Specjalista chorób skórnych wenerycznych i seksualnych
Poludniowa 28, tel. 201-93
przyjm. od 8—11 rano i 5—8 w.
w niedziele i święta od 9—1 pp.

Dr. Mieczysław Sołowiejczyk
specjalista chorób uszu, gardła, nosa i krtań
LEGJONÓW 17 (Zielona) Tel. 216-40
przyjm. 1—2 i 5—8 w.

Dr. med.
S. Kryńska
Chor. skórne i weneryczne (kobiety i dzieci)
Stankiewiczza 34 telef. 146-10
godz. przyj. od 11—1 i 3—4 pp

Lekarz - dentysta
G. Szymańska
Narutowicza 3, tel. 110-3
przyjmuje 10—1 i 3—8.

UPTON SINCLAIR

Każdy czyta cudze myśli

przy odrobinie uwagi i po przeprowadzeniu odpowiednich ćwiczeń

Upton Sinclair, który, jako kandydat na stanowisko gubernatora Kalifornii, wystąpił w ubiegłym roku z własnym programem reformy społecznej, zdumiewa teraz czytelników „Sunday Referee“ badaniami na polu telepatji, będącymi zresztą obecnie w modzie w całej Ameryce.

W jaki sposób utrzymuje pan kontakt z nieobecnymi przyjaciółmi? Listownie, telefonicznie czy też za pomocą telegrafu? W jakikolwiek z tych sposobów pan to dotychczas robił, nie będzie to panu nadal potrzebne, o ile sprawdzi się to, co ja myślę o telepatji, a wierzę, że się sprawdzi.

Od kilku lat czyniłem wraz z żoną moją Craig próby, które miały dowiedzieć, że istoty ludzkie mogą porozumiewać się z sobą bez mowy i pisma.

Przytaczam te próby.

Szwagier mój, Robert Irwin, mieszka w Pasadenie. Dnia 13 lipca 1928 roku siedział w swoim gabinecie. Punktualnie o godz. 11 m. 30 przed południem zaczął kreślić na kartce papieru widelec.

Gdy skończył rysunek, utkwili w niego wzrok nieruchomo i skoncentrował na nim całą uwagę.

W tym samym dniu i o tej samej godzinie żona moja Craig leżała na kanapie w swoim pokoju w Long Beach w odległości 65 klm. od Pasadeny.

W pokoju panował półmrok. Żona moja miała oczy zamknięte. Cała jej istota była w stanie nateżonej do najwyższego stopnia koncentracji. Skupiła się w sobie, aby całą mocą ducha znaleźć przedmiot myśli brata w owej chwili. Powoli w jej duszy coś zaczęło nabierać kształty i pociągnęło ku sobie całą jej uwagę. Wstała z kanapy, wzięła arkusz papieru, zapisała na nim datę i słowa.

— Widzę widelec i nie więcej.

Druga i trzecia próba

Wkrótce potem uczyniliśmy drugą próbę. Craig poszła do swego pokoju na pierwszym piętrze. Ja pozostałem na dole. Wyjąłem z szafy czerwoną żarówkę, zawinałem ją w kilka gazet i włożyłem do pudełka.

Przywołałem następnie Craig. Położyła się na kanapie, a ja położyłem jej pudełko na brzuchu. Nie wymówiliśmy przytem ani słowa.

Po chwili Craig narysowała na kartce papieru żarówkę i dopisała słowa:

— Widzę okrągłe szkło... okulary może? Nie. Poznaje kształt. Jest to litera V z guzikiem u góry. Dolna część przedmiotu jest innej barwy, niż górna. Jest jaśniejsza.

Poznaliśmy się później z pewnym człowiekiem, imieniem Jan, który potrafił przebijać sobie szpilką do kapelusza polczki i język. Sfilmował kilka swych stanów podczas transu. Na jednym ze

zdjęć miał na brzuchu 75 kilogramowy kamień, który rozbito młotem, nie zdejmując go z ciała. Kazał również pewnego razu włożyć siebie do hermetycznie zamkniętej trumny i rozegrać na swym „grobie“ partję baseballu. poczem wstał, nie doznawszy żadnej szkody na zdrowiu.

Craig nauczyła się w krótkim czasie czytać myśli Jana.

Udał się pewnego dnia do Santa Barbara, miejscowości, oddległej od nas o 150 klm.

Craig „ujrzała“ go w towarzystwie młodej dziewczyny,

blondynki w niebieskim płaszczu, która wysiadła z auta i szła po mokrym chodniku ku wejściu do dużego hotelu. Jan potwierdził później prawdziwość tych szczegółów.

Abecadło telepaty

Żona moja jest przekonana, że każdy człowiek może osiągnąć zdolność czytania myśli, o ile zechce udoskonalić swoje przyrodzone zdolności spostrzegawcze. Czytanie myśli nie jest żadnym wrodzonym talentem. Jest techniką, którą można osiągnąć, jak znajomość stenografji.

Recepta na to bardzo prosta.

Kilka tygodni uważnego skupie-

nia się

i każdy może czytać w myślach sąsiada.

— Przedewszystkiem — mówi Craig — trzeba nauczyć się skupiać całą uwagę na jednym przedmiocie i utrzymać ją przy nim. Jednocześnie trzeba

wyrobić w sobie umiejętność całkowitego odprężenia,

będącego uzupełnieniem całkowitej koncentracji. Trzeba rozpocząć od absolutnego odprężenia fizycznego. Proszę wziąć wte dy do ręki kwiatek i skierować na niego wzrok, myśląc jedynie o nim. Można myśleć o jego barwie, lub kształcie, lecz bezwzględnie o tem, co się tyczy trzymanego w ręku kwiatka. Gdy myśli zostały już odpowiednio skierowane, przechodzi się do drugiego stopnia procedury, do koncentracji bez jakiegokolwiek określonej treści. Niech potem ktoś postronny nakreśli na papierze pół tuzina najprostszych rysunków

i złoży go tak, że medjum nie rozpozna nakreślonych kształtów. Dopiero kładzie się na krześle obok medjum. Następnie należy oświetlić pokój tak, aby w nim panował półmrok. Niech wtedy medjum wyciągnie się na kanapie, zamknie oczy i odpręży się, możliwie najdokładniej. Niech

położy sobie wtedy jeden z rysunków na brzuchu,

niech postara się usunąć ze swojej duszy wszelkie pojęcie kształtu i utrzyma przez kilka chwil ten stan, a następnie powie sobie:

— Teraz chcę zobaczyć rysunek!

Na początku pojawiają się w duszy medjum ułamki rysunku i znikają. Należy czekać cierpliwie. Gdy wizja powstanie znowu, trzeba ją zatrzymać, oświetlić pokój i narysować ją na papierze. Będzie to

w większości wypadków wybrany rysunek.

Technika powyższa wymaga czasu i wytrwałości. Ludzie chorzy i nerwowi doznają wielkiej ulgi po takim ćwiczeniu cierpliwości.

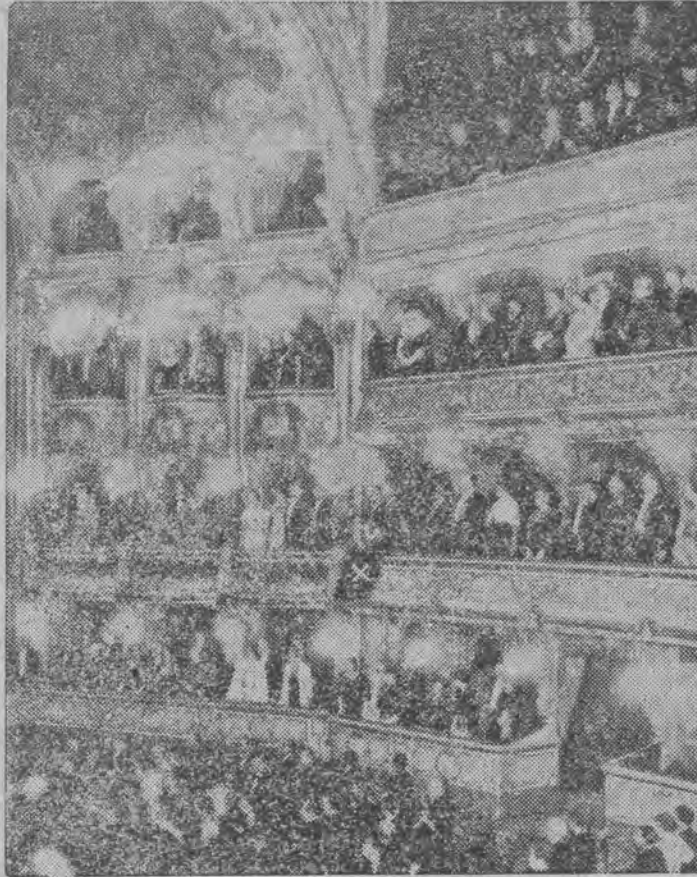
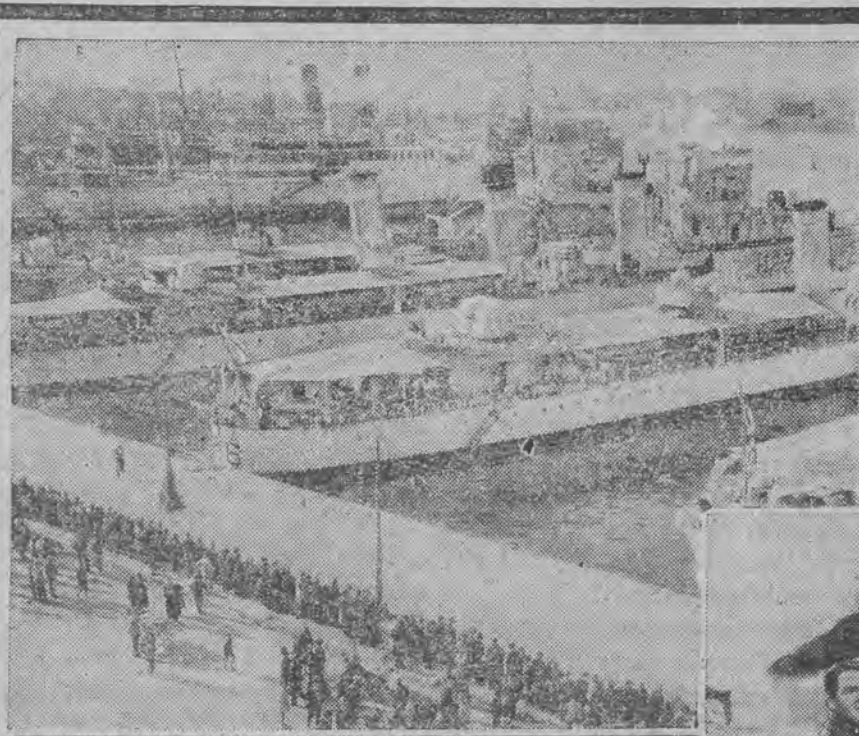
Mylę, że ja i moja żona jesteśmy ludźmi poważnymi i uczciwymi. Pragnąłbym,

aby nikt nie wątpił w szczerość naszych słów,

gdy utrzymujemy, że nasze doświadczenia przekonują nas o możliwości telepatji.

Jeżeli zaś jest możliwą i dla każdego dostępną, spowoduje niesłychany przewrót w życiu ludzkości.

W jaki jednak sposób można stwierdzić jej możliwość? Na to jeden tylko istnieje środek. — Niech każdy próbuje na sobie!

1. Flotylla torpedowców brytyjskich stoi obecnie na kotwicy w porcie greckim Ireus, gdzie odbywa codziennie ćwiczenia wyższych oficerów marynarki greckiej. — 2. Bouisson został po raz 16-ty wybrany prezydentem parlamentu francuskiego, otrzymawszy 319 na 387 głosów. — 3. Nowy prezydent Czechosłowacji dr. Edward Benes, przybył wraz z małżonką na galowe przedstawienie do teatru niemieckiego w Pradze, co jest w kołach politycznych uważane za bardzo znamienne krok w kierunku pozyskania dla wspólnej pracy państwowo - twórczej elementu niemieckiego w Czechach. — 4. Randolph Churchill został w hrabstwie Rossand Cromaty przy wyborach uzupełniających wysunięty, jako kandydat konserwatystów, a kontrkandydat młodego Mac Donalda. Na ilustracji widzi my jak jego zwolennicy niosą go na ramionach po ustaleniu jego kandydatury.

Fabryka bez robotników

Metalowe ramiona budują samochody

Amerkański korespondent „Petit Parisien“ zwiedził najciekawszą na świecie fabrykę, mianowicie wytwórnię samochodów firmy Smith i spółka w Milwaukee. Fabryka należy do trzeciego już pokolenia Smithów.

Obecny właściciel postanowił urzeczywistnić marzenie Wellsa o fabryce bez robotników. Główny warsztat tej fabryki wywiera oszałamiające wrażenie. Wzdłuż olbrzymiej sali biegnie, jak u Forda, ruchomy pas. Ruch jego

nie jest stały, co osiem sekund pas staje. Przerwa ta trwa 30 sekund, poczem następuje nowy ruch. Budowa auta odbywa się na tym pasie. Nie wykonują jej ludzie, lecz maszyny. Metalowe ramiona chwytają części wozu i zespala ją z matematyczną dokładnością. Rola garstki mechaników ogranicza się do nadzoru. Francuski dziennikarz utrzymuje, że widok tej sali, w której powstaje tysiące aut bez pomocy ręki ludzkiej, jest zarówno

wstrząsający, jak niesamowity. Ze szczególną siłą ryje się w pamięci obraz maszyny, która jednym uderzeniem młota, porusza nego ciśnieniem powietrza, wbiła 100 gwoździ i czopów.

Amerkańscy technicy obliczyli, że gdyby wszystkie fabryki samochodów produkowały systemem Smitha, to produkcja samochodów na całym świecie zatrudniałaby nie więcej, jak 1.000 robotników.

TESTAMENT JAKÓBA WASSERMANA

Pod nazwą „Aus dem Winkel“ ukazał się niedawno tom pośmiertnych utworów Jakóba Wassermanna. Cztery opowiadania, obok tego szereg artykułów i szkiców, zawierających kwintesencję poglądów społecznych i estetycznych znakomitego pisarza. Tytuł bynajmniej nie przypadkowy. Dwanaście ostatnich lat swego życia spędził Wasserman w swoistej „pustelni“, w zacisznej mieścinie górskiej, samotny, odseparowany od zgiełku świata. Stąd, z zacisza, przyglądał się szumnej, różnobarwnej, brzemiennej w wielkie przemiany i przewroty, rzeczywistości powojennej. Gdy zarzucano mu odosobnienie, uważając żywot pustelniczy poety za chęć ukrycia się przed rzeczywistością, odpowiadał Wasserman, że jest wręcz odwrotnie, że właśnie stąd, z oddala, z perspektywy widzi on wyraźniej, jaśniej kontury tej rzeczywistości. Znikają, zacierają się błahostki codziennego życia. Pozostają rzeczy naprawdę ważne, zasadnicze, wielkie.

Cóż widział poeta ze swego zacisza? Co zaobserwował w rzeczywistości powojennej? A przede wszystkim jakie obserwacji swych wysnuł wnioski?

Wasserman czuje, że żyjemy w okresie przelomu, że załamały się podstawy dotychczasowego ładu społecznego i moralnego. Fale kryzysu nie ominęły i górskiej przystani poety. Setki, tysiące ludzi zwracają się do Wassermanna z prośbą o radę, pomoc, wskazówki życiowe. I oto Wasserman stara się postawić diagnozę niedomagań i bolączek współczesności, stara się wskazać drogę wyjścia. Czyni to przede wszystkim w artykule „Habt Mut zu euren Träumen“, stanowiącym jakgdyby testament duchowy pisarza.

Przyczyn kryzysu społecznego i duchowego dopatruje się Wasserman w przeroście techniki, w przesadnym kulcie dla produkcji. Maszyna, fachowość, wytwórczość zapanowały wszechwładnie. Życie stało się zbyt zmaterializowane. Przerost techniki grozi zniszczeniem potencji twórczych człowieka, stać się może katastrofą dla kultury ludzkiej. „Geblendet von dem Trug- und Schlagwort Wirtschaft, diesem gespensigsten aller Popanze, verwirtschaften wir sinnlos die letzten Reserven unseren religiösen und kulturellen Erbgutes“. A więc odwrót od techniki, industrializmu — oto jedyny ratunek, oto droga do rozwiązania trudności gospodarczych i duchowych. Zwróćmy się ku światu wewnętrznemu człowieka, ku tajemnicom i skarbowi własnego „ja“. „Es ist nötig, dass wir den Schwerpunkt unseres Lebens in unseres Inneres verlegen. Jak wielu intelektualistów mieszczańskich, widzi, doszukuje się Wasserman źródeł zła nie w wadliwym ustroju społecznym, lecz w technice, w maszynie. Za pomina, że w innych warunkach społecznych ten sam „demon“ techniki stać się może i musi największym dobrodziejstwem ludzkości, potężną dźwignią postępu, podstawowym czynnikiem rozkwitu materialnego i duchowego.

„Antytechnicyzm“ Wassermanna nie jest zresztą czemś wyjątkowym. Odpowiada on nastrojom szerokich kół intelektualistów mieszczańskich, zdeзорjentowanych i zmieszanych katastrofą gospodarki kapitalistycznej, nie rozumiejących właściwego sensu dokonywujących się dokoła strukturalnych przemian.

Ale zerwanie z „przerostem“ techniki i industrializmu nie wystarcza. Musimy wznieść się ponad rzeczywistość. —

Rzeczywistość jest banalna, pozioma, ograniczona, pełna „nierozwiązalnych“ sprzeczności. Istnieje jednak inna rzeczywistość, podnioślejsza, piękniejsza, prawdziwsza. Istnieje świat iluzji, złud, fantazji. Zerwijmy z fetyszyzmem faktu, prawdy, realności. Miejmy odwagę oddać się marzeniom, iluzji. Iluzja podnosi człowieka, odradza go. Iluzja jest czynnikiem twórczym. Wszyscy genjusze byli w gruncie rzeczy iluzjonistami i t. d. „Iluzjonizm“ Wassermanna jest objawem niezwykle charakterystycznym, jest wymownym świadectwem ślepego zaułku, w jakim znaleźć się musi dziś intelektualista burżuazyjny. Humanizm mieszczański ma dziś dwie drogi do wyboru. Albo, stojąc na gruncie rzeczywistości — zmanifestować swą bezpłodność, albo też zerwać z rzeczywisto-

ścią, uciec w krainę iluzji i fantazji. — Istnieje jeszcze trzecia droga, płodna, twórcza, realna, lecz prowadzi ona siłą rzeczy poza szranki światopoglądu mieszczańskiego. Wasserman wybrał drogę iluzjonizmu. Ponurej rzeczywistości przeciwstawił piękno iluzji.

Walka z techniką, ucieczka od rzeczywistości, gloryfikacja iluzji — oto wyjście, jakie wskazuje Wasserman z matni kryzysu społecznego i kulturalnego, oto testament duchowy pisarza. Testament, który w żadnym wypadku nie może i nie powinien stać się drogowskazem młodego pokolenia. Naiwnemu i w gruncie rzeczy reakcyjnemu „antytechnicyzmowi“ Wassermanna przeciwstawić musimy zasadę jaknajbardziej racjonalnego, przeprowadzonego w interesie całego społeczeństwa (a nie oddzielnych

jednostek), wykorzystania olbrzymich możliwości techniki ludzkiej; gloryfikacji iluzji przeciwstawić musimy hasło „twarzą ku rzeczywistości“. Nie poto, by upokorzyć się przed tą rzeczywistością, by uznać ją, taką, jaką jest dziś, lecz poto, by ją uformować, podnieść, przekształcić.

*

Ciekawy jest artykuł „Meine Landschaft äussere und innere“. Zawiera on między in. trafne określenie istoty procesu twórczości artystycznej. Wasserman porównuje ją z pewnymi procesami chemicznymi. Twórczość artystyczna nie ma nic wspólnego z fotografowaniem rzeczywistości. Jest raczej przekształceniem, podniesieniem rzeczywistości. Nie w sensie idealizacji, lecz w sensie usunięcia błahostek i drobiazgów zaciemniających kontury rzeczywistości i wydatnienia momentów naprawdę istotnych. Proces artystyczny jest właściwie procesem formowania nowej rzeczywistości z elementów świata zewnętrznego. Ciekawe są uwagi Wassermanna o organicznym związku między krajobrazem a twórczością pisarza. Reszta dzieła publicystycznego — to właściwie szkice o charakterze nawpół beletrystycznym, obrazki i sylwetki życiowe zaopatrzone w uwagi i wnioski publicystyczne. Czuć w nich niepokój współczesności, odgłosy katastrofy gospodarczej i duchowej.

*

Osobną część książki stanowi dział beletrystyczny. Składają się nań cztery nowele. Wspaniałą jest opowieść o studentniej chłopce z zapadłej górskiej miejsciny (Die Kaunzin). Świetna psychologicznie jest sylwetka Romany (nowela „Die Romana“). Pracowita, gospodarna, despotyczna, postrach dzieci i otoczenia. Nieustępliwa, kłótniwa, zajadle broniąca swych praw. W razie potrzeby, nie pogardza w walce życiowej i krzywą drogą. Wszystko, co nie związane jest ze wsią, pracą rolną i ziemią, jest jej obce, niezrozumiałe i wrogie. Ludzie z miasta, handlarze, letnicy, państwo, urzędnicy, podatki.

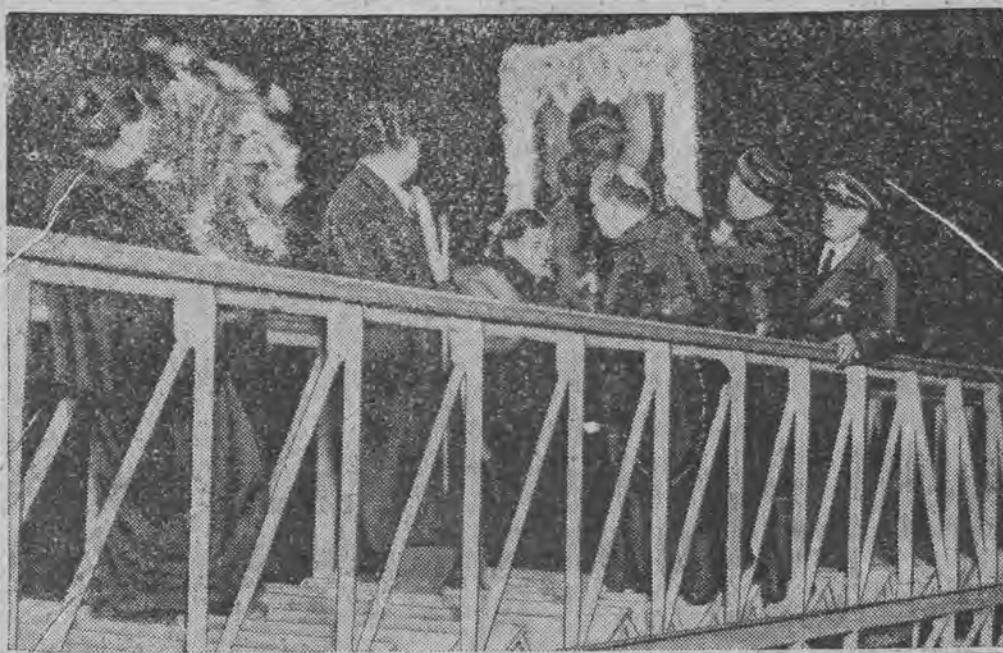
Każdy zarobek nie związany z pracą rolną, wydaje się jej niesprawiedliwy i niezrozumiały. Naprzykład zawód handlarza, praca urzędnika (właściwie za co on otrzymuje pieniądze?) I oto spotyka się Romana ze słynnym pisarzem, spędzającym wywczas letnie w jej chacie. Praca pisarza jest dla niej niepojętym, niepokojącym fenomenem (rozumie jeszcze pisarz gminny, ale taki pisarz gryzmolący jakieś historyjki ku uciesze ludzi). Ten pan kilka godzin dziennie pisze, potem spaceruje samotny. Czyż można to nazwać pracą? I pomyśleć tylko, że za to się płaci pieniądze i że można z takiej „pracy“ żyć i to wcale dostatnio! Romana nie może tego pojąć, węszy tu jakiś podstęp, jakieś oszustwo — coś nieczystego.

Uosobieniem służalczości, ale służalczości pojmovanej nie jako przykry obowiązek, nie jako pracę zarobkową, lecz jako twórczą potrzebę, jako emanację miłości, ofiarności, oddania się, jest Janach („Die Janach“). Dzieje nieudanej spekulacji opowiada nam Wasserman w noweli „Die Drift“.

Te cztery pośmiertne opowiadania, zajmujące łącznie zaledwie 80 stron druku, — to prawdziwe arcydzieła sztuki nowelistycznej. Czytając je, odczuwamy ponownie boleśnie, jak wielką stratę poniosło piśmiennictwo europejskie w osobie Jakóba Wassermanna.

S. Babad.

Szlakiem sławy przyszłej i minionej

Dywizja alpejska „Pustieria“, która wyruszyła właśnie do Afryki na front, zabrała z sobą cudowny obraz Madonny di Faenza. — 2. Król włoski i Mussolini dokonali w Rzymie przeglądu dwóch nowych pułków, przeznaczonych do Afryki, poczem odwiedzili grób Nieznanego Żołnierza. — 3. Na cmentarzu Pere Lachaise w Paryżu odbyła się uroczystość ku czci poległych w Argonach 500 garibaldczyków, przyczem przemówienie wygłosił prezydent garibaldczyków we Francji, Camil Marabini.

Wojny, rewolucje, przewroty!...

1. Demonstracje antyangielskie w Egipcie na pogrzebie tubylca, zabitego podczas ulicznych walk z policją. — 2. Nowy gabinet hiszpański uchwalił na swym pierwszym posiedzeniu amnestję, obejmującą 30 tysięcy więźniów i zesłańców. — 3. Artylerja włoska, która bardzo przyczyniła się do zwycięstwa włochów pod Amba - Aladzi. — 4. Energiczna walka policji z demonstrantami na ulicach Barcelony. — 5. Plakat agitacyjny, wydany przez rząd Mandżuko w czwartą rocznicę istnienia tego państwa, ma wyobrazić rozwój kraju w ostatnim okresie historii. — 6. Panika na ulicach Madrytu w chwili pojawienia się t. zw. gwardji cywilnej (policji), mającej na celu uspokojenie wzburzonych namiętności. — 7. Na wleś o zwycięstwie pod Makalle ulicami Rzymu przeciągały liczne demonstracje, w których brali udział askarysi, żołnierze kolonialni i czarne koszule. — 8. Popiersie Mussoliniego, wykute w kamieniu przez żołnierzy włoskich w Adua - Tesla w Abisynji. — 9. Demonstrujące Humy uniemożliwiają wszelki ruch kołowy na ulicach Madrytu. — 10. Ulice stolicy Meksyku są stale widownią demonstracji o najrozmaitszych, często wręcz sobie przeciwnych hasłach. — 11. Azana stanął na czele nowego lewicowego gabinetu w Hiszpanji. — 12. John H. Spencer, 28-letni syn znanego filologa amerykańskiego, został mianowany politycznym doradcą negusa. — 13. Komunistyczna demonstracja w Madrycie, w której, jak widzimy, biorą również udział sympatyzujący z radykalną lewicą policjanci.

Heine w anegdocie

Henryk Heine żył w niezgodzie ze swoim wujem, znanym bankierem hamburskim, Salomonem Heinem. Pewnego razu, mówiąc o nim zauważył Heine:

— Moja matka rozczytywała się namiętnie w poezji, urodziła więc syna poetę. Matka mojego wujka natomiast czytała tylko powieści kryminalne o złodziejach i oszustach i dlatego miała syna bankiera.

*

Heine otrzymywał od wuja stałą pensję na wydatki osobiste. Pewnego razu wydał więcej, niż wynosiła jego miesięczna gaża, za co wysłuchać musiał sporo cierpkich słów. Gdy wujek skończył, odpowiedział mu Heine spokojnie:

— Ty znajdujesz we mnie tylko same wady. Ja natomiast w tobie znajduję jedną zaletę.

— Mianowicie jaką? — zapytał udobruchany wuj.

A Heine na to:

— Jedyna dobra rzecz, jaką posiadasz, to... moje nazwisko.

*

W Paryżu bywał Heine stałym gościem w domu barona Jamesa Rotschilda. Pewnego razu mówiono o Sekwanie, której wody są mętne. Wtedy Rotschild opowiedział, że był on raz u źródła Sekwany, gdzie wody jej są prosto krystalicznie czyste.

A wtedy Heine:

— Ja też słyszałem, baronie, że pański ojciec był porządnym człowiekiem...

*

Arcybiskup paryski, baron Rotschild i Heine zaproszeni zostali na przyjęcie, wydane przez pewnego dostojnika państwowego. Przed drzwiami arcybiskup ustąpił miejsca baronowi Rotschildowi, prosząc go dla formy tylko, by wszedł pierwszy. Rotschild nie dał się długo prosić i wszedł do salonu przed arcybiskupem.

Heine zauważył, że arcybiskup czuje się tem dotknięty i powiedział:

— Zdaje się, że Jego Eminencja dopatruje się w tem braku uszanowania. Ale w rzeczy samej Stary Testament idzie zawsze przed Nowym Testamentem.

*

Maks, młodszy brat Henryka Heinego próbował również swych sił na polu poezji. Gdy swe utwory odczytał bratu, ten mu poradził:

— Słuchaj, Maks, pisz lepiej prozą. Na naszą rodzinę nie musi chyba spaść podwójne nieszczęście. Wy starczy jeśli ma jednego poetę.

*

Pewien duński autor czytał w towarzystwie literatów dramat, który napisał po niemiecku. Niemczyzna jego była fatalna, a na twarzy Heinego przez cały czas malowało się jakby zdumienie.

Po skończonej lekturze zapytano Heinego:

— Czemu tak się dziwiłeś?

— Nigdy nie przypuszczałem — odpowiedział Heine — że rozumiem aż tyle po duńsku.

*

W czasie choroby zeschupiał Heine tak bardzo, że pielęgniarka na rękach przenosiła go z łóżka na kanapę i z powrotem na łóżko. Jeden z jego przyjaciół, który był świadkiem takiej sceny, dał wyraz swemu przygnębieniu.

Heine go jednak pocieszył:

— Kochany przyjacielu, daremnie się martwisz. Przecież jesteś świadkiem, że młode kobiety noszą mnie jeszcze na rękach.

*

Przed śmiercią powiedział Heine do jednego ze swoich przyjaciół:

W testamencie swym uczyniłem żonę swoją, Matyldę, jedyną moją spadkobierczynią, ale pod warunkiem, że wyjdzie powtórnie za mąż. Chcę bowiem, by przynajmniej jeden człowiek na świecie szczerze żałował mojego zgonu.

Ignacy Jan Paderewski

Z okazji akademii w dn. 3 b.m. i 75 rocznicy urodzin mistrza

Ignacy Paderewski

(Rzeźba dłuta Michała Kamińskiego)

Wśród ogółu Paderewski jako wielkiego kompozytora, znany jest, jako słynny pianista; oryginalna twórczość odkryła imię jego aureolę sławy, uczcił pięćsetną rocznicę Grun-

waldu przez ufundowanie pomnika na placu Matejki w Krakowie.

Mowa Paderewskiego, wygłoszona na uroczystościach we Lwowie w 1910 r. w setną rocznicę urodzin Szopena, dowiodła jeszcze jednego talentu o wielkiej sile krasomówczej. Na tak bogatą wszechstronność trzeba jednostki genialnej.

W czasie wojny światowej rezydencja Paderewskiego w Szwajcarii była przystanią dla uchodźców polskich. Z ramienia komitetu pomocy w Vevey, na którego czele stał Henryk Sienkiewicz, udał się Paderewski do Ameryki, gdzie pracował dla sprawy polskiej. Pod hasłem „Zjednoczona i niepodległa Polska” działał i pozyskiwał względy prezydenta Wilsona, któremu stawia pomnik w Poznaniu. W roku 1918 przybywa do Polski i obejmuje tekę ministra spraw zagranicznych i nazwiskiem swoim wyrabia młodemu naszemu państwu moralny kredyt u zagranicy.

Zmiana kursu politycznego przywróciła Paderewskiego sztuce, która czasowo zdradził dla ojczyzny.

Opuściwszy kraj, wrócił do

Ameryki i rozpoczął wędrowkę po świecie ofiarowując koncerty dla wojennych inwalidów państw sprzymierzonych. Spłynęły nań ordery, wysokie zaszczyty, honorowe doktoraty najstarszych uniwersytetów. — Ale wielką swą sławę zawdzięcza talentowi muzycznemu, utrzymanemu z łaski Bożej. — Jako 12-letni adept sztuki dostaje się od razu na wyższy kurs w instytucie muzycznym w Warszawie do klasy słynnego pedagoga Rudolfa Strobla, a po sześciu latach wykładał już sam w tymże instytucie naukę harmonii i kompozycji. — Wróćcie jednak wyjeżdża zagranicę dla dalszego doskonalenia się w kompozycji u Urbana i Kiela, a w sztuce pianistycznej u Leszetyckiego w Wiedniu. Niebawem zasłynął jako „król pianistów”.

Jako kompozytor Paderewski wraz z Zygmuntem Stojanowskim i Henrykiem Melcerem stanął na przelomie między epoką tradycji, a chwilą, kiedy powstała „Młoda Polska” w muzyce.

Przebrzmiały nowotwory barzycieli dawnych oltarzy bożkości i romantyzm, nie wejście do Walhalli nieśmiertelnych. Ostanie się jeno ten, kto potrafił przyswoić sobie dorobek przeszłości, bo swoboda twórczości jest wyłącznym przywilejem geniuszu, bez względu na jego niepopularność, bądź zapoznanie przez współczesnych.

Dzisiaj Paderewski wciąż zbiera, mimo swego sędziwego wieku, hołdy na obu półkuli. Niema większego miasta, gdzie by nie koncertował i gdzieby nie rozkoszowano się czarem jego gry.

Warto wspomnieć, że Paderewski zainaugurował swoim występem otwarcie warszawskiej filharmonii. Nie można było bardziej uświetnić chwili otwarcia tej ważnej placówki, jak prosić Paderewskiego, będącego jedną z dźwigni, które przyczyniły się do urzeczywistnienia szczytnej — bo dla sztuki polskiej wielkiego znaczenia — myśli zorganizowania orkiestry symfonicznej. — Wykonał wówczas własny koncert fortepianowy A-moll z towarzyszeniem orkiestry. Kompozycja o tematach pięknych, płynących ze szczerego natchnienia, przepełniona duchem swojskim, technicznie atmosferą naszych wsi i łąk. Utwór ten, zarówno jak fantazja na tematy polskie, jak „Album tafrzańskie”, „Wariacje z Fugą” należą do najcenniejszych dzieł polskiej skarbnicy fortepianowej. W perze „Manru” (według „Chały za wsią” Kraszewskiego) starał się twórca przeszczepić dramatyczne zasady Wagnera na grunt opery polskiej a wielka „Symfonia” jego jest symbolem walki narodowej z 1863 roku.

Feliks Halpern.

Mistrz przy fortepianie

Grupa groźnych „abisyńczyków”

w jednym z pochodów karnawałowych na południu Europy.

BLUZECZKI NA ROZMAITE OKAZJE

W tym sezonie bluzka zdobyła w dziedzinie mody prawo obywatelstwa. Podczas dnia jest ona uzupełnieniem kostiumu sportowego; przed wieczorem zaś zastępuje suknie popołudniową.

Bluzeczki „wieczorowe” nosi się w teatrze, na koncercie, na wizycie i t. d. Do jednej spódniczki można mieć kilka bluzeczek, dzięki czemu nie brak, tak upragnionego, urozmaicenia w toalecie.

28241. — Elegancki bluzeczka z pastelowej tafty. Rękawki krótkie, sutu marszczone.

Przy szyi — rüsztka. 28201. — Bluzka wieczorowa z szerokimi rękawami, zamarszczonymi na ramionach. Ozdobą jej są plisowane rüsztki.

22484. — Elegancki kostjum wieczorowy z czarnego crepe-satin lub z aksamitu. Uzupełnieniem jego jest bluzeczka z białego, jedwabnego tulu, z okrągłym, wykładanym kołnierzem.

28255. — Suknia wieczorowa, składająca się z czarnej

aksamitnej spódnicy i białej, jedwabnej bluzki. W stanie i przy dekolcie stębnówki, podwieszona przecięciem; nitkami włóczki.

28202. — Kasak z czarnego lub kolorowego aksamitu. De-

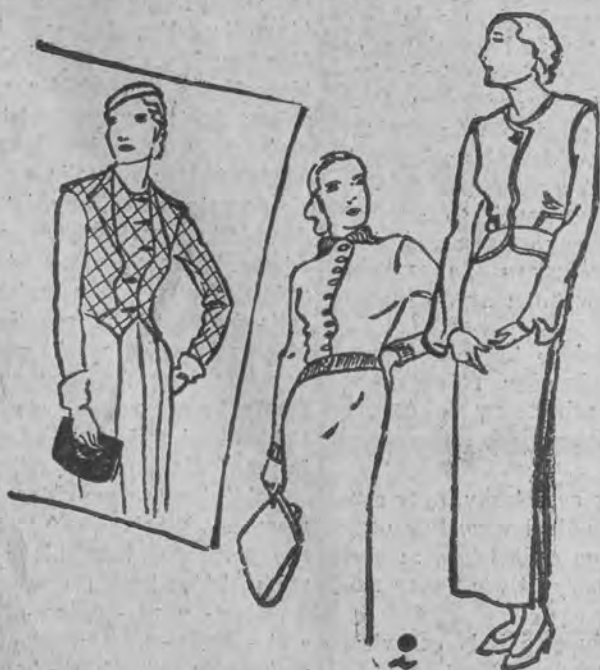
kolc obramowany futrem (Tyl bluzki w rogu, z prawej strony). Rękawy szerokie, w przegubie dłoni zebrane paseczkami z futra.

28165. — Bluzeczka taftowa z żabotem, szerokie reka-

wy do łokci. 28274. — Na bluzkę wieczorową nakłada się pelerynke futrzana lub aksamitna.

28243. — Biała taftowa bluzeczka z kimonowymi rękawami. Na przodzie plisa w zęby.

Pulowery i kamizelki

Pulowery i kamizelki są niezbędne w okresie zimowym.

Ładny sweterek z brązowej wełny, robiony na drutach, przyda się każdej pani domu i

tak samo kobiecie pracującej zawodowo.

Na lewym rynku widzimy kamizelkę z wełny w kratę. Szwy są tylko imitowane, a klapki nałożone. Kamizelka ta może być z rękawami lub bez nich.

Kamizelka z gładkiej wełny, bez rękawów, dookoła stębnowana.

W kinie

Mąż: Czy siedzisz wygodnie, mój skarbie?

Zona: Tak jest, doskonale!

Mąż: A widzisz dobrze?

Zona: Nie można lepiej!

Mąż: Nie odczuwasz przeciągu?

Zona: Absolutnie.

Mąż: To może się zamienić w mięscami?

Niech żyją koronki

Najdelikatniejszym i najelegantszym przybraniem sukien, są bezwzględnie koronki. W wielkich domach mody w Paryżu koronki zdobia artystycznie bardzo wiele toalet. Specjalnie zastosowanie mają koronki w dziedzinie bluzek, które obecnie modne są nie tylko w dzień, ale i wieczorem.

Widzi się bluzeczki ze złotego satyn'u z wstawieniami z koronek w tym samym kolorze, lub czarne koronkowe bluzki z kołnierzeniami a la Maria Stuart.

Całe suknie robi się z koronek lakierowanych. Ślicznie wygląda tego rodzaju suknia, cała plisowana, z rękawami z satyn'u. Odżyła również suknia stylowa z koronek, nadająca się specjalnie dla młodych pań.

Paryskie domy mody lausują tuniki z białej lub czarnej koronki na czarnych spódnicach z aksamitu lub z satyn'u.

Przy tegorocznych płaszczach wieczorowych znajdują się kapuzy z koronek. Młode twarzyczki ślicznie wyglądają w obramowaniu z czarnej koronki.

Koronki grają również dużą rolę w dziedzinie bielizny. Każdy negliz ozdobia się obecnie koronkami.

Ostatnia nowość są kwiaty z koronek. Ślicznie prezentują się kwiaty z białej koronki na czarnej sukni z satyn'u.

Również chusteczka musi być obszyta koronką, w ten sposób, jak chusteczki naszych prababek.

